

Svedų Amerikiečių Jubiliejus.
Monografija Apie Petraus-
Abu Teisingi! [ka-
Lee Pressman i Kongresą.
Rašo R. MIZARA

Darbo Zmonių
Dienraštis
Kaina \$7.00 Metams
Užsieniuose \$9.00
Brooklyne \$8.00
KOPIJA 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily
in the Eastern States.
427 Lorimer Street,
Brooklyn 6, N. Y.
Telephone: Stagg 2-3878

No. 138 Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Birželio-June 12, 1948 Metai XXXVIII. Dienraščio XXX.

Siemet švedai amerikiečiai
mini šimto metų sukaktį nuo
to laiko, kada švedai pradėjo
emigruoti į Ameriką apsigy-
venti.

Chicagoje švedu yra didžiulė
kolonija; nemažai jų yra ir
New Yorko mieste. Visur jie
gerokai suamerikonėje.

Šių metų birželio 30 diena
New Yorko ir apylinkės švedai
amerikiečiai šį jubiliejų atžy-
mės didžiuliu bankietu, ruo-
šiamu Waldorff Astoria vieš-
butyje.

Taiigi švedai pradėjo dides-
niais būriais Amerikon va-
žiuoti apie 20-ėiu metų pi-
rmiau negu lietuviai.

Lietuviai Amerikon pradėjo
skaitlingiau vykti 1868 me-
tais ir siemet tam įvykiui su-
kanka lygiai 80 metų.

Ar lietuviai amerikiečiai šį
įvykį kuo nors atžymės, lieka-
si palaukti ir pamatyti.

Atrodo, kad mes lauksime
1968 metų.

Tuomet tai bus!

Vilniaus "Literatūra ir
Menas" skelbia, jog neužilgo
Valstybinė Grožinės Literatū-
ros Leidykla išleis "monogra-
fiją apie Miką Petrauską, ku-
rio mirties 10 metų sukaktį
minėjome pernai rudenį."

Toliau:

"Tarp svarbiausiųjų jo dar-
bų turime suminėti jo revoliu-
cines dainas, išėjusias 1910
m.... jo pirmąją lietuvišką
operą "Birutė," parašytą 1906
metais, visa eile jo operėjų
(apie 20) ir smulkesnių kom-
pozicijų (apie 150)."

Monografiją paruošė buvęs
amerikietis K. Vairas-Rackaus-
kas. Be to: "ketinama išleisti
Miko Petrausko muzikos kūri-
nių rinkinį, kurį spausdina ruo-
šia Valstybinės Operos solis-
tas St. Sodeika."

Prezidentas Trumanas vie-
šai pareiškė, kad, jo nuomone,
dabartinis, 80-tasis Jungtinių
Valstijų Kongresas yra blo-
giausias mūsų krašto istorijo-
je.

Republikonų lyderis žemes-
niuose Kongreso rūmuose,
Charles A. Halleck, atsakė
prezidentui Trumanui tuo pa-
tim:

"Yra daug žmonių, kurie
mano, jog Mr. Trumanas yra
prasciausias prezidentas iš vi-
sų, kokius mes esame turėję
nuo Jurgio Washingtono lai-
kų."

Mums rodo, jog abu pasa-
kė nemažai tiesos!

O jeigu taip, tuomet Ame-
rikos žmonės ne juokais turi
susirūpinti būsimaisiais rink-
imais.

Jiems reikalingas naujas
krašto prezidentas, jiems rei-
kalingas naujas Kongresas,—
Kongresas, tarnaujantis liau-
džiai, visam kraštui, o ne mi-
litarizmui ir Wall stryčiai.

Naujoji progresyvi partija,
vadinasi, suvaidins didžiulę
rolę sekamo rudens rinkimuo-
se.

Beje, kalbant apie rudeni-
nius rinkimus: Lee Pressman,
buvęs generalinis CIO advoka-
tas, žada kandidatuoti Ame-
rikos Darbo Partijos sąrašų
kongresmano vietai.

Mr. Pressman kandidatuos
14-tame kongresiniame dis-
trikte, kurį sudaro Coney Is-
lando, Kings Highway, Bath
Beach ir kiti Brooklyno ra-
jonai.

Lee Pressman — žymus ad-
vokatas, — šiuo metu užimtas
svarbiomis politinėmis bylo-
mis. Bet reikia manyti, kad
jis suras laiko ir rinkiminei

Nežiūrint Paliaubų, Arabai Grūmoja Panaujint Karą Prieš Izraeliaus Valstybę

Arabiškų Kraštų Sąjunga Užreiskė, jog Niekad Nepripažins
Izraeliaus Valstybės; Žydų-Arabų Santykiai Įveržti

Palestina. — Žymiai su-
mažėjo karo veiksmai tarp
žydų ir arabų po to, kai bu-
vo paskelbta keturių savai-
čių paliaubos, pradėdant
nuo 2 valandos po vidunak-
čio iš ketvirtadienio į penk-
tadienį (pagal New Yorko
laikrodį).

Arabiškų valstybių są-
jungos sekretorius Abdel
Rahman Azzam Paša parei-
škė, jog arabai niekuomet
nepripažins Izraeliaus vals-
tybės; ir jeigu žydai reika-
laus jos, tai arabų kraš-
tai panaujins karą prieš Iz-
raeliū.

Prieš pat paliaubų valan-
dą Izraeliaus lakūnai bom-

bardavo Syrijos sostinę Da-
maską. Lebano vyriausybė
nutarė užgrobti visus žydų
laivus, siekiančius jo priep-
lankus.

Žydai tebelaikė apsupime
1,000 egiptėnų pietinėje Pa-
lestinoje.

KVIEČIŲ DERLIUS BŪSIAS GAUSINGAS

Washington. — Jungtinių
Valstijų žemdirbystės de-
partmentas skaičiuoja, kad
šiame metais kviečių derlius
sieks 1,192,000,000 bušelių—
taip gerai kviečiai auga.
Pernai šioje šalyje užderė
1,364,000,000 bušelių
kviečių. Vidutinis kviečių
derlius per eilę metų buvo
890,000,000 bušelių.

Su Danijos Laivu Žuvo 150 Žmonių

Kopenhagen, Danija. —
Užplaukė ant minos kelei-
vinis danų laivas ir tapo
pavojingai praspogdintas.
Žuvo bent 150 jame buvusių
žmonių. Esą išgelbėta apie
250 kitų.

Panaujino Indžionkšną Prieš Gelžkeliečius

Washington. — Kuomet
išsibaigė federalio teisėjo
Alano Goldsborough pi-
rmesnis indžionkšnas drau-
smė prieš traukinių Mašini-
nistų, Ugniakurių ir Svič-
manų Brolijas, tas teisėjas
panaujino indžionkšną, vėl
uždraudamas jiems strei-
kuoti. Gelžinkeliečių advoka-
tatai sakė, indžionkšnas
neteisingas.

Connecticut'e Nuteisti Trys Brooklyniečiai Piktadariai

Bridgeport, Conn.—Brook-
lyniečiai Joseph Montore ir
Michael Papa tapo nuteisti
7 iki 13 metų kalėti, o Jer-
ry Muro, 16 metų jaunuolis,
pasiūstas 5 metams į patais-
nos namus. Jie buvo suimti
Stamforde už plėšimą, lai-
ke kurio nušovė vieną poli-
cininką ir sužeidė kitą.

Sovietų Spanda Smerkia Vokietijos Skaldytojus

Maskva. — Svarbiausi So-
vietų laikraščiai, Izviestija
ir Pravda pasmerkė šešių
vakarinių taktininkų nuta-
rimą atsukti vakarinę vo-
kietiją ir įsteigti atsikira vo-
kiečių valstybę. Sakoma, to-
kia valstybė būtų karinė
anglų-amerikonų bazė prieš
Sovietus ir ypač tarnautų
Amerikos kapitalui.

MASKVA PROTESTUOJA PRIEŠ AMERIKOS IR HOLLANDŲ SPAUDOS KURSTYMUS UŽPULT SOVIETUS ATOMŲ BOMBOMIS

London. — Sovietų Są-
junga užprotestavo Jungti-
nėms Valstijoms ir Holan-
dijai prieš rašymus jų spau-
doje, kurstančius užpulti
Sovietus atominėmis bombom-
mis. Sovietų vyriausybė y-
pač kreipia dėmesį į kursty-
mus amerikiniame žurnale
Newsweek ir Holandijs
laikraštyje Het Vrije Volk,
Hollandų Darbo Partijos or-
gane.

Newsweek piešė Sovietus
kaip būsimus Jungtin. Val-
stijų "užpuolikus." Todėl
Newsweek ragino Ameriką
lėktuvais pasiūsti atomų
bombas ir sunaikinti tokius
sovietinius didmiesčius,
kaip Maskva, Leningradas,

Kijevas, Charkovas ir Ode-
sa. Hollandų laikraštis sau-
kė Ameriką atominėmis
bombomis suardyti pramo-
nės centrus Sovietų Sąjun-
goje.

Savo protesto notose So-
vietų vyriausybė primena,
kad Jungt. Tautų Seimas
pernai rudenį vienbalsiai
priėmė rezoliuciją, kuri už-
draudžia karinius kursty-
mus.

Kartu Sovietai pranešė
generaliam Jungt. Tautų
sekretoriui Trygvei Lie a-
pie "nežabotą naujo karo
propagandą" tuose ameri-
konų ir hollandų laikraš-
čiuose.

Gromyko Reikalauja, Kad Jungt. Tautos Siųstų ir Sovietinius Tėmytojus į Palestiną

Lake Success, N. Y.—So-
vietų Sąjungos delegatas
Andrius Gromyko pakarto-
jo reikalavimą Jungt. Tau-
tų Saugumo Tarybai, kad
įgalintų ir Sovietų karinius
tėmytojus kelti į Pales-
tiną ir padėti paliaubas
vykdyti tarp arabų ir Iz-
raeliaus valstybės.

Gromyko sakė, sovietinių
tėmytojų galėtų būti ma-
žiau, negu Amerikos, Fran-
cijos ir Belgijos. Šios trys
šalys kiekviena pasiuntė po
21 savo tėmytoją.

Prieš sovietinių tėmytojų
siuntimą Palestinon išstojo
Jungtinių Valstijų ir Kana-
dos atstovai. Gromyko at-
sakė: "Sovietai turi ne ma-
žiau priežasties siųsti savo
tėmytojus, kaip amerikoniai,
francizai ir belgai."

Amerikos atstovas dr.
Ph. C. Jessup gyrė Jungti-
nių Tautų tarpininką žy-
dam ir arabam taikyti, šve-
dą grafą Folke Bernadotte
(amerikono fabrikančio žen-
tą). Bernadotte nekvieta
sovietinių tėmytojų.

Greitesnis už Garsą Karinis Amerikos Lėktuvas

Muro, Calif. — Bando-
masis karinis raketinis A-
merikos lėktuvas XS-1 čia
skraidė "daug greičiau kaip
garsas", sako Jungt. Vals-
tijų oro jėgų sekretorius
W. St. Symington. Lėktuvą
vairavo kapitonas C. E.
Yeager.

Žemai garsas lekia 760
mylių per valandą, o 40,000
pėdų aukštyje — 660 mylių
per valandą.

Šį lėktuvą varo perkai-
tintos dujos, baisyu smarku-

mu švirksdamas pro jo uo-
degą. Lėktuvo kūras yra
mišinys skysto oxygeno
(deguonies) ir alkoholio.
Per pustrėcios minutes šis
lėktuvas suvartoja 4 tonus
alkoholio ir oxygeno.

Jis dar pirmas pralaužęs
"oro sieną", kuri susidaro
priekyje lėktuvo, skrendan-
čio taip greitai, kaip gar-
sas.

Kaip toli XS-1 skrido, ta-
tai karinėje slapybėje lai-
koma.

Panaikinti Tafto Įstatą, Šaukia Green

Washington.—Wm. Green,
Darbo Federacijos pirmi-
ninkas, liudydamas Kon-
greso Atstovų Rūmo bendra-
jai komisijai, reikalavo vi-
sai panaikinti Tafto-Hart-
ley'o įstatymą, kuris "taip
blogas, kad negalima patai-
syti."

Algos Pakelimai Sovietų Maimieriam

Maskva. — Anglikasiam
Sovietų Sąjungoj pakelta
alga iki 2,750 rublių per
mėnesį, nesikaitant viršlai-
kių uždarbio. Be to, vyria-
usybė pardavinėja mainie-
riam namus labai nupigin-
tomis kainomis.

PERKŪNAS UŽMUŠĖ PENKIS

Lisbon, Portugalija. —
Trenkė perkūnas į susėdu-
sius po medžių pavalgyti
darbininkus ir užmušė pen-
kis, arti elektros stoties
Montealegre.

ORAS. — Būsi lietaus.

Senatoriai Užgyrė Bilių, Reikalaujanti Panaujint Verstiną Rekrutavimą

Kongreso Atstovų Rūmas Taip Pat Užgirsias Dvimetinį
Draftą Vyrams nuo 19 iki 25 Metų Amžiaus

Washington. — Senatas
78 balsais prieš 10 užgyrė
bilių, reikalaujanti išleisti
įstatymą verstinam kariuo-
menės rekrutavimui per
dvejus metus. Sykiu su tuo
senatas nubalsavo draftuo-
ti dvejų metų tarnybai vy-
rus nuo 19 iki 25 metų am-

žiaus. Bet karo veteranai
būsią paliuosuoti nuo draf-
to.

Senato priimtas bilius
duoda "teisę" 18 metų ber-
nikams savanoriai įstoti į
kariumenę vienu metų tar-
nybai. Metus išstarnavę, jie
būtų laisvi nuo dvimetinio
drafto vėliau.

Republikonai Kongreso
Atstovų Rūmo vadai penk-
tadienį sakė, jog ir kongres-
manai greit užgirs šį versti-
nos karinės tarnybos bilių.

PRISAIKDINTAS NAUJAS ČECHOSLOVAKŲ SEIMAS

Praga. — Keturtdienį
buvo prisaikdintas naujas
Čechoslovakijos respublikos
seimas, išrinktas 6 metams.
Visos partijos statė savo
kandidatus rinkimams sei-
man viename Tautos Fron-
to sąraše. Komunistai lai-
mėjo daugiau vietų seime,
negu kuri kita pavienė par-
tija.

Washington. — Tapo pa-
laidotas buvęs darbo sekre-
torius (ministras) Louis
Schwellenbach, 53 metų am-
žiaus.

Anglai Nepripažįsta Izraeliaus

London. — Anglų užsie-
ninė ministerija pareiškė,
jog Anglija nepripažins Iz-
raeliaus valstybės Palesti-
noje bent tol, kol tęsis ke-
turių savaičių paliaubos
tarp žydų ir arabų.

Gen. Motors Paleidžia 200,000 Darbininkų

Detroit. — General Mo-
tors automobilų korporaci-
ja pranešė, kad ji dešimčiai
dienų paleidžia 200,000 dar-
bininkų iš 50 ar 60 savo
fabrikų Detroite ir kituose
miestuose. Korporacijos at-
stovas pasakojo, kad sto-
kuoją plieno. Jis kaltino bu-
vusįjį angliakasių streiką,
kuris, esą, sutrukdęs plieno
fabrikus.

Vakarinių Talkininkų Šnipijada Berlyne

Berlin. — Vakariniai tal-
kininkai stengiasi paversti
Berlyną savo šnipų ir sabo-
tažnikų lizdu prieš Sovietų
okupacinę vyriausybę, rašo
vokiečių laikraštis Taeg-
liche Rundschau, leidžiamas
sovietinėje Berlyno dalyje.
Bet Sovietų jėgos išvaikys
to lizdo paukščius, kaip į-
spėja tas laikraštis.

Plieno Darbininkų Unija Reikalauja Panaikinti Priesaiką Prieš Komunizmą

Chicago. — CIO Plieno
Darbininkų Unija su savo
pirmininku Philipu Murray
kreipėsi į federalį apeliaci-
jų teismą; prašo panaikinti
Tafto - Hartley'o įstatymo
posmą, reikalaujanti, kad
unijos vadai prisiektų, jog
jie nėra komunistai ir jo-
kiame dalyke nepritaria ko-
munistams.

T. Lie Pageidauja Ginkluotos Jungtinių Tautų Jėgos

Cambridge, Mass. — Ge-
neralis Jungt. Tautų sekre-
torius Trygve Lie ragino
greit sudaryti keleto tūk-
stančių ginkluotų vyrų tarp-
tautinę jėgą iš savanorių.
Kalbėdamas Harvardo Uni-
versitete, Lie sakė, tokia
jėga vykdytų Jungt. Tautų
Saugumo Tarybos nutari-
mus, iki bus suorganizuota
J. Tautų armija.

Murray sakė, jog tas įsta-
tymo posmas peržengia
Jungt. Valstijų Konstituci-
ją. Kartu jis pasibažijo, kad
kovojo ir tebekovoja prieš
komunistus unijoje. Bet rei-
kalavimas dar prisiekt prieš
juos tai esą pažėnimimas u-
nijos vadams.

Ginklų Sandėlis Fabrikanto Namuose Graikijoje

Athenai, Graikija.—Elek-
trinių prietaisų fabrikanto
namuose policija užtiko 4
minosvaidžius, 10 bombų,
kiekius raketų, šaunamųjų
ginklų, kulku, durtuvų, plie-
ninių kepurų ir karinių u-
niformų. Arestavo fabri-
kantą, jo žmoną ir 15 metų
sūnų.

Atom-Bombų Lėktuvlais Lėsuos \$127,000,000

Washington. — Senatas
užgyrė sumanymą pastatyti
milžinišką lėktuvlavį, kuris
nešiotų ir atominių bombų
lėktuvus. Tas lėktuvlavis
bus 65,000 tonų ir lėsuos a-
pie \$127,000,000.

Harvardas Pagerbė Jungt. Tautų Sekretorių Lie

Cambridge, Mass.—Har-
vardo Universitetas suteikė
teisių daktaro garbės laips-
nį Trygvei Lie, generaliam
Jungtinių Tautų sekreto-
riui.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

107 LORIMER STREET, BROOKLYN 6, N. Y. — Tel. STAG 2-3878

President, GEORGE KURAITIS; Secy.-Treasurer, NICK PAKALNISKIS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$7.00	Canada and Brazil, per year	\$8.00
United States, per 6 months	\$3.75	Canada and Brazil, 6 months	\$4.00
Brooklyn, N. Y., per year	\$8.00	Foreign countries, per year	\$9.00
Brooklyn, N. Y., per 6 months	\$4.00	Foreign countries, 6 months	\$4.50

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Kam Mundto-Nixono Bilius?

Vienas šių dienų žymiausių pasaulio rašytojų, Thomas Mann, pasakė:

"Dabartinis komunistų persekiojimas turi vieną tikslą: paruošti mūsų kraštą karui prieš Rusiją."

Rašytojas tai pasakė Hollywoodo (Kalifornijoje) menininkų, mokslininkų ir profesionalų įvykusioje konferencijoje, kurios tikslas buvo: pasisakyti už taiką.

Rašytojo nuomone, Marshallo planas yra niekas kitas, kaip siekimas papirkti europines šalis, kad jos atsisakytų nuo socializmo ir kovotų Tarybų Sąjungą.

Amerikos reakcininkai, rašytojas nurodė, šiuo metu šmeižia velionį prezidentą Roosevelta vyriausiai dėl to, kam jis stėjo už vienybę ir bendrą veiksmą su Tarybų Sąjunga. Kadangi Amerikos reakcininkams neteko matyti, kaip jie troško, Vokietijos atsuktos prieš Tarybų Sąjungą, tai dabar jie dūksta, darydami viską, kad juo greičiau būtų paruoštas Amerikos karas prieš T. Sąjungą. Tam tikslui reakcininkai sumanė žalingą ir pavojingą Mundt-Nixono bilį.

Per ilgą laiką Amerika buvo skaitoma progresyve demokratija pasaulyje; visa tai šiandien reakcininkai mojas sunaikinti. Rašytojas mano, kad tik laudis ir su ja einančių šviesuomenė tegali išgelbėti mūsų kraštą nuo to baisaus pažeminimo, nuo įvedimo fašizmo Amerikon.

Be abejo, rašytojas Mann daug tiesos pasakė. Labai svarbu, kad šitokio masto rašytojas įsijungia darban, nukreiptas už pagrindinių Amerikos liaudies teisių išlaikymą.

Mundto-Nixono bilius nėra nukreiptas tik prieš komunistus. Tai žino kiekvienas, kuris tik sveikai galvoja. Tai bilius, nukreiptas prieš visą Amerikos liaudį, prieš josios pagrindines konstitucines teises.

Jeigu Amerikos liaudžiai pasiseks paveikti senatą, kad jis bilį atmetų, tai bus didžiulis laimėjimas. Tai bus išlaikyta mūsų krašto šlovė pasaulio akyse.

Dėl to tenka darbuotis!

Negras Richmondo Miesto Taryboje

Spauda skelbia, jog birželio 9 dieną Richmondo mieste, Virginia valstijoje, įvyko municipaliniai rinkimai, kuriuose buvo ir negrų kandidatų. Miesto tarybon tapo išrinktas negras advokatas, Oliver W. Hill.

Tai didelis negrų laimėjimas, nepaisant visko. Mr. Hill gavo arti 9,000 balsų, iš kurių, apskaičiuojama, apie trys tūkstančiai buvo baltųjų piliečių paduoti balsai.

Virginia Civilinio Karo metu buvo negrų vergijos tvirtuma. Richmond miestas — Virginia valstijos sostinė. Ir štai to miesto taryboje bus vienas negras atstovas — sūnus tautos, kuri Virginijoje ir kitose valstijose yra taip pavergta, taip pažeminta!

Vis tai laimėjimas — progreso laimėjimas!

Karo Paliaubos Palestinoje

Pagaliau Palestinoje įvyko karo paliaubos — paliaubos keturioms savaitėms. Dėl paliaubų įvykdymo tarp Izraeliaus ir arabiškų valstybių tarpininkavo grovas Bernadotte, Jungtinių Tautų įpareigotas švedas.

Vadinasi, keturioms savaitėms ginklai bus padėti į šalį ir Palestinos problema bus sprendžiama žodžiais ir kitokiais "taikiais veiksmais."

Ar pavyks sutaukyti izraelistus su arabais?

Tai klausimas, kuris šiandien vieną vargina.

Tūli mano, jog šiomis paliaubomis pasinaudos tik arabiškos valstybės; yra spėjama, kad Izraelius dėl to skaudžiai nukentės.

Arabiškos valstybės turi užtenkamai progų gauti iš Anglijos ir Amerikos ginklų. Vadinasi, jos gali per tas keturias savaites sustiprėti. Gi izraelistai ginklų negaus, nes Amerika jų neišleis. O Anglijos imperialistai yra Izraeliaus priešai ir arabiškų valstybių prieteliai. Arabai, mat, turi aliejaus, o prieš aliejų šiandien lenkiasi ir Wallstrytas ir Anglijos "socialistas" Bevinas!

Nuo to laiko, kai arabai užpuolė Palestiną ir Izraelių, anglai imperialistai, pasikvietę talkon Čiang-kai-šeką ir Belgijos valdžią, atvirai stoji už arabus, už agresorius. Amerika kol kas tik žodžiais tepasisakė už Izraelių, gi darbais, tiesiogiai ir netiesiogiai, padeda agresoriškoms arabų valstybėms.

Egipto ir kitų arabiškų valstybių agresoriai pareiškė: nors karo paliaubos ir įvyks, mes visvien neprileisime, kad Palestinoje įsikurtų ir gyvuotų Izraeliaus valstybė.

Atrodo, jog po keturių savaičių arabiškos valstybės karą pradės, jei Izraelius gyvuos. O kad Izraelius gyvuos, mažai tenka abejoti.

Išeitis turėtų būti tokia: Pirmiausia Jungtinės Valstijos privalėtų nuimti embargo nuo ginklų Izraeliui. Antra: pasakyti anglams, belgams ir kitiems, kurie remia arabiškas valstybes: neduokit joms pagalbos, nes Amerika neduos jums paskolų ir ginklų. Trečia: Pasiųsti Palestinon tvirtą Jungtinių Tautų militarinę atstovybę, kurion įeitių ir Tarybų Sąjungos atstovai. Ketvirta: Ispėti arabiškas valstybes, kad jos klausytų Jungtinių Tautų

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

"MASKVA ŠYPSOSI", O KUNIGAS VERKIA

Darbininko redaktorius prelatas Urbonavičius barai ir graudena Ameriką ir Angliją. Jis sako: "Maskva šypsosi. Ir turi iš ko: tarp sąjungininkų kyła kivirčiai dėl dviejų stambiausių priešasčių: Vokietijos ir Palestinos."

Dėl Vokietijos, girdi, francūzai šianšiais ir mato sau pavojų. Su jais reikia peštis.

Bet didžiausia nelaimė su Palestina. Dėl Palestinos kertasi amerikiečių ir anglų interesai. Prelatas rašo:

Maskvai džiugu, kad Sąjungininkų frontas suskilo: Anglija stoji už arabus, Amerika už žydus. Kremlius šypsena platėja dėl priekaištų, kuriuos jo opoventai kitiš kitam daro. Amerika prikašioja Anglijai akla užsispyrimą ir norą atbulais keliais visiškai Palestiną paveldėti — arabų lėšomis. Tai rūgštus priekaištai. Gi savo ruožtu Anglija prikašioja Amerikai taip pat nevisai skanų dalyką: kad stambieji Amerikos politikieriai, ar bent vienas, dabar balne besėdįs pats stambiausias pareigūnas, žvejoja žydų balsus rinkimų metu.

Tais siurais, grynai asmeniškai sumetimais Amerikos Prezidentas ardaš ir Amerikos ir Anglijos biznį; statas pavojun Arabijos aliejų, kurio produkcija visai sustoja, arabams ir žydams besipešant. Aprašydamas tuos savitarpinius sąjungininkų priekaištus, viens amerikiečių žurnalas daro šitai kokią pastabą: "iš Marso žiūrint, ir angli ir amerikiečių priekaištuose yra daug tiesos."

Kai pradėta viešai kalbėti apie gadinimą aliejinio biznio, Maskva jau visai pasileido juokais, ir štai dėlko: prisipažinta, kad 80 nuosimčių reikiama Europos atstatymui aliejaus turi būt paimta iš Arabijos bei Palestinos šaltinių. Reikiama, Palestinos karas trukdo Marshallo planą. (D., birž. 8 d.)

Mūsų Dienraščio Reikalai

Pradžia vasaros prasta. Trijų dienų šventėje pabaigoje gegužės mėnesio įvyko daugelyje vietų piknikai. Tačiau dienraščiu Laisvei stambesnės paramos iš piknikų nebuvo. Pasirodė, kad dėl šalto ir lietingo oro piknikai nebuvo pasekmingi. Neperplaciat pasiekti žmonių su agitacija užrašyti Laisvę ar primesti jai doleriuką-kičą aukų.

Nauji skaitytojai yra pats pagrindinis, pats svarbiausias įplaukų šaltinis. Pradžioje birželio naujų prenumeratų prisiuntė šie asmenys:

S. Jasilionis, Binghamton, N. Y.; Mrs. J. P. Armul, Cleveland, Ohio; Wm. Paten, Gloucester Hts., N. J.; P. Pilėnas, Philadelphia, Pa.; A. Morkevicius, Montreal, Canada.

Penketas naujų skaitytojų, gražu! Bet kitais metais dekoracijų dienos šventė duodavo po keletą desėtkų naujų skaitytojų.

Aukų gavome: Naujosios Anglijos Moterų Sąryšis (per Eva. Niuaurienę), Dedham, Mass., prisiuntė \$10.

LLD 34 kp., Rumford, Me., (per S. Puidoką), \$10. Jurgis ir Ona Kazakėvičiai ir šeima (aukoko padėkai už patarnavimą per laikraštį), Brooklyn, N. Y., \$10.

Po \$5: LDS 9-ta Apskritis, Springfield, Ill. (per Silvestrą Senkų), drg. Pittsburgietis.

Po \$3: S. Saltys, Rockford, Ill.; J. Steponaitis, B'klyn, N. Y.; S. A. Smith, LaPorte, Indiana; P. Traupys, So. Boston, Mass.; A. Lideikienė, Great Neck, N. Y.; W. Klimas, Branchville, N. J.; J. Čiberka, Far Rockaway, N. Y.; A. Šmagorius, Maspeth, N. Y.; Peter Yankauskas, Wilkes-Barre,

Amerikos ir Britanijos militarinės valdžios Vokietijoje leido vokiečiams sudaryti dvejos vakarinėse zonos centralinę įstaigą ekonominiams reikalams tvarkyti, Ekonominę Tarybą. Ji tapo sudaryta iš vienių tikrai pramonininkų, neišleidžiant į ją organizuotų darbininkų atstovų.

Negana to. Šitą įstaigą pasiūlė, kaippo vokiečių pramonės atstovų, į Sąjunginį Plieno Gamybos Komitetą vieną žymų savo sėbra, Hermann Reusch, kuris Hitlerio viešpatavimo laikais uoliai koo-

potvarkius, nes priešingai prieš jās bus panaudotos sankcijos.

Tik ryžtingas, griežtas ir atviras pasisakymas tegalės suvaldyti agresorių Palestinoje.

peravo su naciais.

Ruhr distrikto darbininkai, išgirdę apie tai, pareiškė sąjungininkų komitetui protestą. Bet komitetas jų nepaisė. Tada darbininkų unijos nutarė paskelbti visuotinį streiką Ruhr distrikte.

Konfliktas buvo pašalintas, kai pati vokiečių Ekonominė Taryba sutiko atšaukti Reuschą iš Sąjunginio Plieno Gamybos Komiteto. Tačiau dar ir po to Amerikos karo valdžios galva, gen. Lucius D. Clay, pasakė, kad atšaukimas to pronaciško pramonininko turis būti patvirtintas jo ir britų generolo Robertsono, kuris stovi britų karo valdžios priešakyje.

Kaip atrodo Amerikos demokratija vokiečių akyse, kada jos atstovai viešai remia nacizmu susitęsusi kapitalistą?

Matote, Naujienos skaito šį atsitikimą tik gen. Clay išsišokimu, izoliuotu neapgalvojimu, tiktai klaida. Bet tai nėra Clay išsišokimas. Tai yra išdavas visos politikos. Tarptautinio Tribunolo (Amerikos, Anglijos ir Francuzijos teisėju) atsisakymas Vokietijos industrialistų pripažinti karo kriminalistais yra tokios pat rūšies tos pačios politikos išdavas. Amerikos ir Anglijos militarinių valdžių atsisakymas sunaikinti

Farben ir kitus vokiškus trustus priklauso tai pačiai "išsišokimų" kategorijai. O kai visus juos sudedi į daiktą, tai kiekvienam, kuris nėra visiškai apjalkęs, aiškiai matosi, jog pagalba šių industrialistų ir šių frustų atsteigiama Vakarinėje Vokietijoje militaristinė fašistinė valstybė.

CHICAGOS ŽMONĖS APIE WALLACE IR TRUMANĄ

Chicago Vilnyje V. Andrusis rašo:

Prezidentas Trumanas, sustojęs Chicagoj, "itikimui svarbių žmonių gerumu savo politinių kokybių," sako kai kurie politiniai komentatoriai.

Jei tie žmonės buvo demokratų čyfa, gal jis juos ir itikino. Kiek tai liečia daugumą chicagiečių, berods, jie pasiliks netikinti.

Prezidento šalininkai pataikė jo kalbai Chicagoj gerą laiką. Švedai minėjo 100 metų savo tautiečių apsigyvenimo vidurvakariuose sukaktį.

Nežinint puosnės programos ir svarbios sukakties, Stadiumo nepripildė žmonėmis.

O kada Henry Wallace kalbėjo Stadiumas buvo perpildytas, nors buvo įžanga ir gan aukšta.

Atrodo, kad demokratų lyderiai nebūtų drįsę Stadiumo imti vien prezidento kalbai.

Žinios iš Lietuvos

Pa.; Mary Anderson (Andriūnienė), Cambridge, Mass.; Julia Yovis, Pittsfield, Mass.; J. Uzabal, Chicago, Ill.

Po \$2: A. Katinas, Bridgport, Conn.; P. Gornelis, Montreal, Canada; Joe Jantulis, Welland, Ont., Canada; W. Mikna, Lonquenit, Que., Canada; J. Goberis, Toronto, Canada.

Po \$1: Anthony Totels, Bristol, Conn.; John Yasulis, Kenosha, Wis.; Ona Maziukienė, Dorchester, Mass.; H. Merkienė, Phila., Pa.; B. Kubilius, Fitchburg, Mass.; A. Keršanskas, Phila., Pa.; Ona Raskевич, Bellevue, Alta., Canada.

Po 50c: Chas. Dauksa, Jackson Heights, N. Y.; John Chapas, Des Moines, Iowa.

Gražu dalykas, kad skaitytojai gausiai remia savo dienraštį aukomis.

Sirdingai dėkojame gavusiems nauji skaitytojų ir paaukavusiems dienraščio reikalams. Kviečiame visus dienraščio Laisvės platintojus darbuotis vasariniuose parengimuose platinimui savo dienraščio.

Laisvės Administracija.

Kauniai Miškų Želdinimo Darbe

KAUNAS. — Apskritis ir miesto darbo žmonės gausiai dalyvauja miškų želdinimo kampanijoje. Nauji miškai jau užvesti 315 hektarų plote. Tokiu būdu šių metų miškų želdinimo planas jau įvykdytas 64.3%.

Nemažą paramą šiame darbe suteikia moksleivija. Vidurinių ir pradinųjų mokyklų mokiniai talkų būdu apželdino daugiau kaip 30 hektarų miškų.

Kauno I-sios gimnazijos vyresniųjų klasių mokiniai gausiai dalyvauja miesto papuošimo darbuose. Medeliais apšodinama buvusioji Semiesčio turgavietė. Ši aikštė bus pavesta darbo žmonių poilsiavietei.

Balandžio mėn. 20 d. pradėjo gamybos sezoną Kauno "Pienocentro" Košeraičio durpynas, Saknabalio ir Didžiojo Raisto durpynai.

Didžiojo Raisto durpynas gamina durpes prieš terminą pradėjusiai veikti Garliavos plytinei. Garliavos plytinė įsipareigojo duoti Gegužės Pirmosios garbei 120,000 plytų. Prieš nustatytą laiką šiomis dienomis davė pirmąją trečiųjų pokarinio penkmečio metų produkciją Sargėnų, Palemono, Rokų ir kitos Kauno rajono plytinės. Visos plytinės įsipareigojo duoti viršum planinės produkcijos Gegužės Pirmosios garbei.

Sugrįžkime į Tėvynę

(Martyno Povilo iš Kiškių, Šilutės apskr. laiškas)

Tarybų Sąjungos Aukščiausiosios Tarybos Prezidiumo Isakas dėl tvarkos Lietuvos TSR Klaipėdos miesto, Klaipėdos, Šilutės ir Pagėgių apskričių lietuvių tautybės nuolatinių gyven-tojų TSRS pilietybei įgyti, sukėlė ant kojų beveik visus Vokietijoje tebesančius buv. Klaipėdos krašto gyventojus, lietuvius. 1948 m. vasario 15 d. į Tarybų Lietuvos sostinę Vilnių atvykusiam lietuvių repatriantų transporte daugiau kaip 50 vien klaipe diečių, jų tarpe ir aš.

Aš, Martynas Povils, ūkininkas iš Kiškių, Šilutės apskr. 1944 m. vokiečių buvau prievartas išvarytas į Vokietijos gilumą. Dirbau Saksonijoje, patekau į lenkams dabar priklausantią teritoriją.

Berlyno mieste, Šarlotenburge, anglų sektoriuje, gyvenau nuo seniai kaip su broliis. Man pavyko nuvykti pas jį ir aš gyvenau iki išvykimo į tėvynę. Paskelbus minėtą Tarybų Sąjungos Vyriausybės įsaką, aš nebegalvojau nieko ir susiruošiau kelionėn namo. Su manim atvyko ir mano dukterė Marytė.

Savo kelione aš labai patenkintas. Visur tarybinėje pusėje turėjome geras nakvynes, maistą. Su mumis mandagiai elgėsi. Mus bauginė, kad kelyje arba po atvykimo iš mūsų būtinai atims visus daiktus. Ištikrųjų nieko panašaus neatsitiko. Daiktų niekas ne tik neatėmė, bet ir netikrino. Mano kaimynai vežėsi su savim ne mažą mantą, štai Miko

Engelino šeima savo daiktais prikrovė pilną didelį sunkvežimį. Daug klaipe diečių vyko su visais savo daiktais, pavyzdžiui, Mainienė atvyko net su šešiais suaugusiais vyrūkais. Atvyko Sarujūnų šeima, Turgelijų šeima iš Kuturių, Grigolaičiai, Jokūbas Rėzas, Bertaitienė ir kt. Daug pažįstamų dar palikome Vokietijoje, bet ir jie ruošiasi grįžti, laukia tik šiltesnio oro. Man rodo, kad buvusio Klaipėdos krašto gyventojai lietuvių visi sugrįž į Lietuvą. Aš prašau patalpinti laikraščiuose, kad laimingai pargrįžau namo ir kviečiu tuojau važiuoti į Jukubą Kaukę, ūkininką iš Paurų, Kristupą Gedaitį, ūkininką iš Priečūnų ir ypač mudu su kaimynu Miku Engelinu kviečiame Lietuvon sugrįžti Vilių Ašmį, kuris šiuo metu yra Sachsen - Anhalte, Salz-wedel apskr., Glattenstaedte. Jis seniai trokšta grįžti tėvynėn, jį buvo sulaukusi sunki liga, bet dabar pasveikęs ir mes, klaipe diečiai, kviečiame jį, tokį žymų Klaipėdos krašto lietuvių veikėją, grįžti tėvynėn ir toliau dirbti lietuviybės labui.

Kiškiuose aš turu žemės sklypą, kurį man esant Vokietijoje dirbo mano pusbroliis. Dabar aš vėl arsiu savo sklypą pats ir esu laimingas ir dėkingas Tarybų Sąjungos Vyriausybei, kad mūsų, buvusio Klaipėdos krašto lietuvių neatstūmė ir pripažino mus pilna-teisjais piliečiais.

Martynas Povils. Kiškiai, Šilutės apsk.

Žinovo Nuomonė Apie Chinijos Valdovus

Generolas Stilwell puikiai pažinojo Chiniją. Jis ten buvo mūsų vyriausybės pasiūstas "padaryti tvarką." Jis turėjo neprileisti Chinijos prie civilinio karo — karo tarpe liaudies, vadovaujamos komunistų, ir vyriausybės, vadovaujamos generolo Čiang Kai-šeko.

Jo misija nepavyko. Iš Chinijos jis sugrįžo nusivylęs ir pasipiktinęs.

Šiandien generolo Stilwell nebėra gyvųjų tarpe. Bet gyvas būdamas jis rašinėjo savo atsiminimus ir patyrimus. Tuos raštus dabar išleido William Sloane Associates ir pavadino "The Stilwell Papers." Lai ir visa Amerika ir visās pasaulis žino, ką šis aukštas Amerikos karininkas matė ir girdėjo Chinijoje, kurios fašis-

tinio režimo išlaikymui Amerikos taksų mokytojai turi kasmet sudėti po kelis bilijonus dolerių.

Generolas Stilwell negalėjo pakesti Čiang Kai-šeko ir jo vadovaujamo režimo. Chinijos diktatorių generolą Čiang Kai-šeką jis vadina "pinacu" ("Peanut"). Visą tą klišą, kuri šiandien oficiališkai valdo Chiniją, gen. Stilwell vadina razbaininkais. Jis sako:

"Tai šauka razbaininkų, kurie teturi vieną tikslą: išsilaukyti save ir savo mašiną galoje. Vienintėlė vadų rūpestis: pinigai, įtaka ir vietos. Intrigos, apgavystės, melagingi pranešimai. Grobia viską, ką tik pasiekia; jų vienintėlė idėja, tai kad kas nors kitas už juos kovotų; falšyva propaganda apie jų "heroiškas kovas"; vadų nepaįsymas eilinių karių. Visur bailišku-mas, imk viską dėl savęs; šmugelis virš pareigų; štabo kolosaliskas ignorantiškumas ir kvailumas; visišk-as nepajėgimas kontroliuoti frakcijas ir kikas; nuolatinis spaudimas masių... "intelektualai" ir turčiai savo vaikus siunčia Amerikon mokyti, o valstiečių vaikai priversti kariauti ir žūti — žūti be priežiūros, be išlavavimo ir be vadovybės. Ir mes esame patatyti tokion vieton, jog turime palaikyti šį supuvusį režimą ir garbinti jų vadą, kaipo išmintingą didį patriotą ir karį — pinacą! Oh tu Dieve!"

LITERATŪRA IR MENAS

Z. Kumpienė

Kompozitorius Juozas Tallat-Kelpša

Lietuvės TSR nusipelnęs meno veikėjas kompozitorius J. Tallat-Kelpša gimė 1888 metais mažame tolimame lietuviškosios provincijos Zemaitijos kaime. Jau nuo jaunų dienų jis reiškė muzikinius gabumus, bet dėl lėšų stokos negalėjo įgyti aukštąjį mokslą. Vargais - negalais jam pasisekė įstoti į Peterburgo konservatoriją, kurią jis baigė 1916 metais.

Besimokydamas Peterburgo konservatorijoje pas tokius kompozitorius kaip Liadovas, Maksimilianas Šteinbergas, Vitolis — jaunas kompozitorius išėjo klasiškinę mokyklą, o meilė savo liaudies, lietuviškų dainų pažinojimas nustatė tą antspalvį, kuris nudažė visus jo kūrinčius.

Svarbiausieji Tallat-Kelpšos kūriniai — tai dainos solistams ir chorams. Kairios jų tapo mėgiamiausios lietuvių liaudies dainos. Pavyzdžiui, tokios, kaip "Mano sieloj šiandien šventė", "Zalioj pievoj" ir kt.

Tallat-Kelpšos kūrybai taip pat yra būdinga potraukis prie dramatiščių formų. Jis parašė muziką teatriniams pastatymams, kaip "Eglė, žalčių karalienė", "Rugiapiūtė", "Blinda" ir daugelį kitų. Didelį pasisekimą turi jo simfoninė "Uvertiūra liaudies temomis" ir "Parafrazos liaudies temomis" fortepijonui.

1920 metais Tallat-Kelpša buvo vienas lietuviškos operos organizatorių, pirmasis jos dirigentas. Tuo pačiu metu jis organizuoja Kaunę muzikos mokyklą, kuri

1933 metais buvo reorganizuota į konservatoriją. Konservatorijoje Tallat-Kelpša dirba kaip direktorius, dėstytojas, operos klasės vedėjas.

1941 metais kompozitoriui kilo mintis sukurti kantatą pagal Salomėjos Nėries "Poemos apie Staliną" tekstą. Karas sutrukdė jai įvykdyti savo sumanytą, bet ir pačiomis sunkiausiomis vokiškosios okupacijos dienomis jis tęsė savo darbą kantatai sukurti. Spalio trisdešimtos metinėms kantata buvo užbaigta ir po autoriaus vadovavimo buvo atlikta.

"Kantata apie Staliną" — tai didelis veikalas chorui, solistams ir simfoniniam orkestrui. Keturiuos Kantatos dalykus vaizduoja priešrevoliucinę Lietuvą, jos kovą ir kilusią revoliuciją ir, pagaliau, laimėtą pergalę. Kompozitorius, panaudodamas daugybę muzikinių priemonių, sukūrė platų epinį paveikslą. Klausytojams iškyla dainose pavaizduotas istorinis lietuvių liaudies kelias, iškyla dingingas tarybinių tautų vado Josifo Stalino vaizdas.

Vaizdai, pilni įkvėpimo, aukštas kompozitoriaus meno lygis, aiški pilnakraujė kalba, kuri yra persikunkusi lietuviškuoju dainiškumu, — tai vis šitame milžiniškame kūrinyje, klasiškiniame savo forma, yra suprantama plačioms masėms ir pelnytai užtarnavo tą dėmesį, kurį jam suteikė Tarybinė Vyriausybė. Už "Kantatą apie Staliną" J. Tallat-Kelpša gavo pirmojo laipsnio Stalino premiją.

Įdomi Konferencija Vilniuje

Rašo L. Sklėrytė

Vilniuje, šiomis dienomis įvyko studentų mokslinė konferencija, skirta tarybinio mokslo trisdešimtmečiui ir didžiojo rusų kritiko — revoliucinio demokrato V. Bielinškio 100 metų mirties sukakčiai.

Konferenciją atidarė Akademinės Studentų Mokslo Draugijos Tarybos pirmininkas Biliūnas.

Universiteto rektorius prof. Žemaitis Z. papasakojo apie mokslo buvimą Tarybų Lietuvoje.

"Mes turime dabar 11 aukštųjų mokyklų, kuriose mokosi daugiau kaip 9,000 studentų, tuo tarpu kaip buržuazinėje Lietuvoje studentų buvo tik apie 3,000, o per visą buržuazinės Lietuvos egzistavimo laiką, aukštąsias mokyklas tebaigė tik apie 4,000 žmonių. Darbo valstiečių ir darbininkų vaikams buržuazinėje Lietuvoje aukštasis mokslas buvo neprieinamas, o dabar kiekvienas Tarybų Lietuvos pilietis turi teisę ir galimumą mokytis, apsisviesti. Valstybė rūpinasi materialiniu studentų būviu, aprūpina juos stipendijomis ir bendrabučiais ir t.t. Mes turime tarybų valdžiai išreikšti dėkingumą tuo, kad sėkmingai išėję mokslą išlavintais sąmoningais tarybiniais piliečiais, kurie tuoj įsijungs į savo krašto atstatymą ir išvystymą" — baigdamas pareiškė profesorius Žemaitis.

Sekcijų posėdžiuose per 5 dienas studentai padarė daugiau kaip 60 pranešimų iš įvairių mokslo sričių. Būsimieji jauni istorikai, teisininkai, gydytojai, ekonomistai drąsiai ir kruopščiai nagrinėdami savo pranešimuose pasirinktas mokslines temas, parodė puikų išsilavinimą ir gerą kvalifikaciją.

Studentai Musteikis, Bulota, Sprindis, Lisauskaitė ir kiti padarė pranešimus, skirtus Bielinškio kūrybai, jo visuomeninei veiklai ir gyvenimui: "Bielinskis — revoliucinis demokratas," "Bielinskis — revoliucinis kritikas," "Bielinskio kritikos mokykla," "Bielinskis — rusų literatūros kritikas" ir kitus pranešimus.

Istorijos - Filologijos fakulteto III kurso studentas Gineitis padarė pranešimą apie "Tarybinę S. Nėries poeziją."

"Senasis Vilniaus universitetas" — taip buvo pavadintas I-jo kurso studentės Beržinskaitės įdomus pranešimas.

Giliai išnagrinėti ir svarstyti buvo ekonomikos ir teisės fakultetų studentų pranešimai: Tumelytės — "Didžiosios Spalio revoliucijos įtaka buržuazinių kraštų valstybinei visuomeninei santvarkai."

Miškinio — "Socialistinė reprodukcija ketvirtame stalininiame penkmetyje."

Labai gyvai praėjo medicinos mokslų sekcijos posėdis. IV kurso studentas Jaudegis skaitė apie "Tarybinės sveikatos apsaugos laimėjimus per 30 metų," IV kurso studentė Girulskytė padarė pranešimą — "Tuberkuliozės diagnostika," II kurso studentas Vikšraitis pavadino savo pranešimą "Organizmo atgaivinimo problema kliniškos mirties atveju."

Konferencijos dalyviai gyvai diskutavo pranešimų temomis, parodydami ne mažas mokslines žinias ir gilų susidomėjimą jomis.

Į sekcijų posėdžius atėjo dauguma Vilniaus universiteto ir kitų aukštųjų mokyklų profesorių pasiklausyti savo auklėtinių ir taip studentų pranešimus. Ir jie nuosirdžiai didžiavosi jaunais pranešėjais, kaip būsimais išlavintais, sąmoningais tarybiniais specialistais.

Strazdelio Skyrius Literatūros Muziejuje

VILNIUS. — Lietuvos TSR Mokslų Akademijos Literatūros Institutas savo muziejuje atidarė skyrių Strazdelio kūrybai ir gyvenimui pavaizduoti.

Šiame skyriuje yra išstatytas bareljefas, pirmieji spausdiniai apie Strazdelį, monografijos, atsiminimai. Lankytojus ypač domina 19-to amžiaus pradžioje išleisti Strazdelio kūriniai. Liaudies dainiaus Strazdelio gyvenimą primena kruopščiai surinktos apie jį monografijos, nuotraukos iš pjesės, vaizduojančios jo veiklą. Strazdelis labai mėgo liaudies dainas: apie tai muziejaus lankytojas įsitikina iš paties Strazdelio surinktų ir užrašytų liaudies dainų.

Muziejuje taip pat parodyti ir naujesnių laikų leidiniai apie Strazdelį.

Literatūros muziejuje įrengta Strazdeliui skirta vieta palieka lankytojui gilų įspūdį. Studentai, moksleiviai

LMS News & Views

By Mildred Stensler

The other day I was approached by a reader of this column, who said to me: "I visited Olympia Park once. You described it as if you had been there." Yes, indeed, I had. I had the good fortune recently, along with 2 other members of the LMS School Comm. to spend a weekend in Worcester. I also realized that I hadn't made it clear in last week's column, that I saw with my own eyes, the site I was trying to describe. Believe me, dear friends, the words I employed were grossly inadequate. The setting for the LMS Summer Vacation School is ideal.

As I recall what I saw there, I marvel at the fortitude of the Lithuanian people of Worcester. That they, the little people, had the foresight and the courage back in 1919 to start this haven in the country, where they and their families could enjoy the few free pleasures still available to man — fresh air and clean water.

Yes, I see the result in other communities where the people have founded themselves a central headquarters. It is in those communities that you find a strong Lithuanian movement.

There seems to be some significance of the choice, by the LMS 3rd District Comm., of Massachusetts for their first summer school. Thirty years ago, Boston was the center of Lithuanian culture in America. Here M. Petrauskas founded and taught at his Music Conservatory. Many of our present-day teachers and musicians at one time studied in Boston. But for some unknown reason or reasons, by 1940 Boston became cultur-

Tavoji Žemė

(Juozas Sakalo Atminčiai)

Šaltos rankos virš sustingusios širdies,
Jos laikė šautuvą Ispanijos laukuose,
[Tempti bruožai aštriame veide,
Ir karti šypseną,
Pilna kovos.
Matau Tave
Kelio pabaigoje.

[Tempti raumenys daugiau nedrebės,
Sulinkusi nugara ilsisi ramiai,
Sakei:
Pasaulis tur' geresnis būt;
Ne tik sakei —
Išėjai jį taisyti.

Ispanija.
Ramusis vandenynas.
Apdulkėjusi raštinė tavo laikraštyje.
Kova, dažnai prozaiška, dažnai pilka,
Tu ją lengvai pašiepti mokėjai,
Bet virš viso —
Ji liko tau šventa,
Ir tu jai priklausai.

Matau tave karste:
Gysluotas kaklas, aštri nosis,
Lyg sako
Aš dar gyvenu;
Ir veidas, buvęs nervų tinklas
Dar dreba amžių snauduly.

Kaž kur toli molio sklypelis,
Ispanija,
Kur kraujas tavo raudonavo.
Kažkur Pacifiko sala.
Tau juos atnešu.
Sakau:
Čia mūsų žemė,
Visa mūsų!
Tau ją atnešime
Laimėtą.

R. B.

liaudies mylimo dainiaus sukaktuvių proga gausiai lanko Mokslų Akademijos Literatūros Instituto suorganizuotą muziejuje skyrių.

J. Ramašauskas.

Worcester, Mass.

Zygis į Washingtoną, kad Senatas Atmestų Mundt'o Bilių, o Dėlei Žmonių Gerovės Neatidėliotų Ilgiau Inešty Bilių

Liet. Progr. Balsuotojų Klubas specialiam susirinkime, gegužės 28 d., išrinko mane delegatu, kad skrįsčiau iš Bostono, sykiu su kitais Mass. valstijos delegatais, į Washingtoną, birželio 2 d.

Birželio 1 d., 8 val. vak., gaudu telegramą, kad keliaavimo planas pakeistas — reikalauja pribūti 11 val. to pat vakaro į Bostono geležinkelio stotį ir delegacija išvažiuos traukiniu. Tuoj skubiai susisiekiu su kitu Progr. Partijos delegatu. Jis pribūna pas mane su automobiliu ir beveik 10 val. dumiam kaip greit galime, kad suspėti, nes tik du delegatai teesame iš šio miesto. Jis — čia augęs, aš gi lietuvis, turiu tos garbės būti istoriniame žygyje.

Pribuvus į stotį jau po 11 val., radome kitus delegatus; ir už keliolikos minučių išvažiuojame miegamajame vagonė į New Yorką. Po 6 v. ryte New Yorke, jau Pennsylvania stotyje, randame šimtus delegatų su įvairių užrašų kortomis, besirušiant eiti į specialj traukinį, kuris išėina 7 val. rytą į Washingtoną. Čia susiliejomė ir mes į bedidėjančią minią stotyje, kad paimti specialius traukinius po 10-11 vagonų. Trys buvo pripildyti. Jie traukė gana smarkiu greitumu per žaľiuojančius laukus ir miestus, be jokio sustojimo. Važiuojančiųjų ūpas kitus, draugiškas. Susidarė greita pažintis su pirmiau nematytais žmonėmis, nes visi — vieno tikslo keleiviai. Prisiminiau, kad būtų ne pro šalį gauti užkandžio; nugi bendrakeleivis ištraukė iš savo krepšio sandvičių ir sako: pasidalinkime per pusę.

Už 4 valandų laiko ir Washingtono. Čia nebuvo leista pasiskirstyti; ginkluotos policijos nemažai, nepaisant, kad stotis milžiniškai didelė — 760 pėdų ilgumo ir 343 platumo. Pusė jos prisipildė stačiais, tuojau pradeda šaukti sėstis į busus, kurių specialiai kelios eilės stovėjo, kad nuvežti mus į Turner's Arena, 1341 W. St.

Čia kaip 12 val. dieną prisipildė didžiulė Arena suvažiuavusiais delegatais iš daugelio valstijų, iš taip toli kaip Oklahoma, Louisiana, o jau iš šios pusės Illinoiso matėsi iš kiekvienos užstijos delegacija. Mitinge programa pradėta su Amerikos himnu. Jerry J. O'Connell pirmininkavo ir pasakė reikšmę susirinkimo. Jis sakė, kad negali ir neturi būti Mundt' bilius įstatymu Amerikos žemė. Kiti trys kalbėtojai padarė trumpus, bet teisingus pareiškimus. Išdalinta delegatams to praغيštingo biliaus kopija ir kopija kritikos. Kada žmogus skaitai tą bilių, iš tikro, negali įsivaizduoti, kaip galėjo priėti tokios kraštutinybės to biliaus gamintojai. Jis susideda iš 8-nių ilgų lakštų spaudos rašto ir jame pasakyta, kad tas visas teroras taikomas ne tik komunistams,

(Tasa 5-me pusl.)

IDEALIŠKA VIETA VAKACIJOMS

Geram poilsiui praleiskite savo vakacijas ant moderniškos farmos, su visais patogumais, aukštai ant kalno, 2½ valandų iš New York miesto.

KAINA \$35 Į SAVAITĘ

Puikiausias valgis, didelis, oringas kambarys, arti maudynių.

Mrs. Nellie Dauenhauer

R.F.D. 1, Box 325, Stone Ridge, N. Y.
Telefonas High Falls 3185

Kelrodis: Short line bus iš Dixie Hotel, 8th Ave. ir W. 42nd St. Išlipkite Rosendale. Arba imkite laivą nuo W. 42nd St. ir išlipkite Kingston Point.

PARYŽIAUS ŽLUGIMAS

3-30-48

-62-

Istorinė Apysaka

Vertė K. BARTKUS

(Taša)

— Kaip pavadinsime? — paklausė vienas bendradarbis. — „Susitarimas Miunchene“?

Zolijo susiraukė:

— Pilka. Nevaizdu. Neatitinka nuotaikos.

— Gal „Taikos pergalė“?

— Beį ir tas nepatenkino Zolijo. Atmetęs galvą ir prisimerkęs, jis šveptelėjo:

— „Prancūzijos pergalė,“ ir per visą puslapį...

Grįžęs į Paryžių, Daladje nuvyko prie Triumfo arkos padėti vainiką ant nežinomojo kareivio kapo. Užsidarė istaigos, kontoros, magazinai. Minia pripildė plačius Eliziejiaus laukų šaligatvius. Žmonės džiugavo: jų nevarys į apkasus. Ypač daug buvo moterų. Namai pasiūšė vėliavomis. Gelininkės pardavinėjo rožes ir jurginus. Vakar užtemdytose gatvėse buvo girdėti nykus snąždėjimas, kukčiojimas, kimus dainavimas. Ir staiga viskas pasikeitė į šventišką sujūdimą.

Vienam vidutiniam restorane, netoli Eliziejiaus laukų, prie tamsaus staliuko kampe sėdėjo Deseris. Jis ką tik baigė pusryčiauti ir gėrė kavą. Jis pasirinko tą mažai lankomą restoraną, bijodamas susitikimų. Nupirkęs pas laikraščių pardavėją „La Voix Nouvelle,“ jis nę nepažiūrėjo į pirmąjį puslapį, o ėmė skaityti smulkiu šriftu parašytus pranešimus apie vagystes ir gaisrus. Jis buvo niūrus ir dar labiau paniūro, kai prie jo priėjo Fuže:

— Tu čia?

— Kaip matai.

Kitu laiku Deseris būtų apsidžiaugęs susitikimu: Fuže jis pažinojo nuo senų laikų; abu mokėsi Politechnikos mokykloje, svajėjo būti inžinieriais. Paskui Deseris susidomėjo finansinėmis operacijomis, Fuže — istorija ir politika. Susitikdavo įvairiais reiki, bet susitikę šnekučiuodavosi draugiškai, nesivaržydami ir neapsimesdami. Kar Deseriu sakydavo, kad jo mylimieji radikalai susiskaldę, tapę respublikos veltėdžiais, Stavickio draugais, Deseris atsakydavo: „O Fuže?“ Tą barzdotojį entuziastą jis laikė senosios Prancūzijos dorybių įsikūnijimu.

Fuže buvo sąžiningas istorikas. Jo veikalai apie jakobiniečių klubus Pikardijoje ir apie kovą prieš šuanus buvo visų pripažinti vertingais. Jis gyveno ne tik filosofija, bet ir Didžiosios revoliucijos butaforija. Jo patriotizmas derinosi su būdo paprastumu. Jis visiškai natūraliai sušukdavo: „Tėvynė pavojuje!“ Imdamas į rankas vieno savo rinkėjų naujagimį sūnų, jis pasakė laimingam tėvui: „Geras pilietis!“ Fuže laikė save jakobiniečių palikuoniu.

Meilė praeičiai jį apakino. Jis buvo įsitikinęs, kad kažkas visuomet graso respublikai, kiekvieną generolą įtarinėjo bonapartizmu ir, sutikęs gatvėje abarai, piktai nusisukdavo. Jo pasaulis apsiribojęs Prancūzija; tuo, kas vyksta kitose šalyse, jis nesidomėjo. Vietoj „Sovietai, Čemberenas, Duče“ jis sakydavo: „Sove, Šamberlan, Dios.“ Darydavo jis ne tik tai žodžius: chorvatų „ustasiūs“ jis vadino „Balkanų nihilistais,“ o Gandi — „Indijos Dañtonų“.

Mėgusio savo amatą graverio-drožėjo sūnus, jis iš vaikystės žinojo, kad darbas — laimė. Jam sekėsi: jis visuomet dirbdavo mėgstamą darbą. Jis nematė, kad aplinkui jį milijonai žmonių nekenčia priveržiamo ir menkai apmokamo darbo. Socialinis judėjimas jam atrodė taurių, bet abstrakčių protų išmone. Jis primygtinai sakydavo sindikalistams: „Nepamirškite Vatikano pinklių.“

Jo kišenės buvo prikūmstos nekalčiai nukentėjusių bylų. Jis rūpinosi kažkokia našle, išvaryta iš ūto, senegalais, anarchistais. Suprantama, jis buvo uoliausias „Žmogaus ir piliečio teisėms ginti lygos“ veikėjas. Žmona pašiepdamas sakydavo: „Mūsų rūpintojas.“ Tai buvo pilna, rami moteris, besirūpinanti namais: dirbinė abazūrus, kabinėjo paveiklus, siuvinėjo priegalves. Fuže juokaudamas skūsdavosi: „Vedžiau sraige su namu.“ Sūnus užaugo padaužos, nieko nenorėjo dirbti ir kaulijo pinigų iš Fuže, primindami tėvui, kad jis palaikys „toleranciją.“

Parlamente Fuže buvo radikalas, bet Tessa jį laikė bolševiku. Tessa šaukdavo: „Susimildami, tas žmogus tvirtina, kad radikalų tarpe nėra kairiųjų priešų! O komunistai?“ Fuže kartą pasakė apie komunistus: „Jie kalba labai abstrakčiai, bet jie geri patriotai.“ Jis buvo penkiasdešimt dviejų metų, bet nuo jo dvelkė senatvė; ir Palatoje jį praminė „paskutiniu Paryžiaus vežiku.“

Deseris paniūro; jis nenorėjo kalbėti, o žinojo, kad pokalbio su Fuže neišvengs. Ir, iš tikrųjų, Fuže, kuris žinojo užkulisinę Deserio veiklą, pasakė:

— Kodėl tu ne Eliziejiaus laukuose? Ir negerai šampano? Tu turi džiaugtis: tam tikru atveju tai tavo pergalė.

— Taip sakant... Matai, pasiekti tokios lengvos ir tokios triukšmingos pergalės nelabai taip malonu.

Fuže nesuprato ir supyko. Jo barzda ėmė šokinėti.

— Žodžiai, Deseri, žodžiai! Tu to norėjai, nesigink. Tu net Viaro mumiją mobilizavai, aš viską žinau. Gali triumfuoti!

— Ne, aš ne to norėjau. Aš žinojau, kad mes, nepasiruošę karui, negalime kariauti. Aš buvau už kompromisą. Tačiau, pirma, sąlygos daug sunkesnės, negu mes spėlojom. O antra, ir tai svarbiausia, aš pasirodžiau perdaug teisus. Supranti, perdaug! Ši diena parodė, kad mums nepadės jokios Mažino linijos, jokie ginklai. Kažkas lūžo. Aš pabėgau čia, pamatęs minią Eliziejiaus laukuose. Iš diplomatinio Sedano padarė triumfą! Daladje bijojo pasirodyti aerodrome, manė, kad jį apmėtys dvokiančiais kiaušiniiais. O pasitiko jį, lyg balerinę — su gėlėmis. Tokia tauta negali gintis.

— Kodėl tu kaltini tautą? Čia jūs kalti. Ir tu, Deseri. Aš tau ispanų istorijos pradžioje tai sakiau. Negalima reklamuoti bailumą, kaip pilietinę dorybę, o paskui stebėtis, jei tauta džiaugiasi kapituliacija. Tu šelpi laikraščius, kurie giria dezertyravimą. Tu remi Prancūzijos priešus. Tu nori...

Deseris pertraukė:

— Aš pats nežinau, ko aš noriu. Mano korta sumušta. Greičiausia, kaip ir mūsų šalies korta. Aš žinau, ko aš norėjau: išlaikyti pusiausvyrą, išsaugoti laimingą Prancūziją tarp jaunų, alkanų ir linkusių peštis tautų. Nepavyko. O toliau neįdomu. Jeigu aš galėčiau, aš išvažiuočiau į Taiti. Bet mane riša reikalai. Nusispačiuočiau į juos, bet jų palikti negaliu. Neurastenija — privaloma poeto buičiai. Mūzos, atrodo, myli tai. Birža — ne.

Jis užsimokėjo. Jie, lyg užbūrti, pasuko į Eliziejiaus laukus ir, išėję į juos, sustojo.

Daladje važiuo atvira mašina. Minia jį sveikino džiūgaudama. Paskui jį važiuo „Tessa.“ Jis laikė save varduvininku ir nenorėjo padovanoti visų ovcijų Daladje. Kai Tessa ėmė sveikintis, jo smaili nosis šokinėjo; jis šypojois droviai ir oriai, kaip tragikas, baigęs patetiška monologą. Damą įbruko jam rožė; jis prispaudė gėlę prie krūtinės.

— Linksmos laidotuvės, — tarė Fuže.

— Laidoja, beje, Prancūzija.

Deseris netikėtai ėmė juoktis:

— Ypatingai puikus Tessa. Kodėl rožė? Jam reikia laurų.

Fuže sugriaudėjo:

— Dabar, Deseri, ne laikas juokauti! Tėvynė pavojuje! Aš bijau, kad po metų Eliziejiaus laukuose defiliuos vokiečiai. Keksės ras ir jiems rožių.

— „Tėvynė pavojuje?“ Tu taurus žmogus ir didelis oratorius. O gal tėvynės jau nėra! Iki pasimatymo, Fuže!

15

Sienos buvo plonos. Visuose butuose klausėsi radijo ir atrodė, kad diktorius balsą kartoja aidas.

Pjeras persikėlė čia prieš pat sūnaus gimimą. Tai buvo didžiulis, dešimties korpusų namas, municipaliteto pastatytas dykvietėj. Dar neseniai toje vietoje buvo tvirtovės grioviai, papieviai su numinta žole ir muilėmis. Kažkada Pjeras čia skirdavo romantiškus pasimatymus, deklamuodavo eiles, prisiekinėdavo amžiną meilę. Dabar visur stiepėsi didžiuliai namai ir naktimis žerėjo tūkstančiai langų.

(Bus daugiau)

Grand Rapids, Mich

ISPODZIAI

Grand Rapids, Mich., miesto negalima priskaityti prie didmiesčių, kuriuose žmonės susikimšę, grūdas, skuba į visas puses galvotrukčiais, o dirbtuvių kaminais rūksta, pilna dulkių, čiušina. Nors Grand Rapids irgi yra nemažai dirbtuvių, bet vienas iš gražesniųjų miestų. Jo grožis galima apibūdinti keliais žodžiais, pasakant tik, kad Grand Rapids tarp miškų. Arba dar geriau pasakius, kad Grand Rapids miške ant plačios Rapids upės abiejų krantų.

Grand Rapids'e visur žaliuoja seni dideli medžiai, o tarp jų ant lygių pievelių stūksa amerikoniškos stubos žmonių gyvenimui slėpdamosios tarp medžių kaminų. Absoliutė dauguma gatvių gaubia senų topolių tankios šakos.

Jauku Grand Rapids'e ypatingai šiuo metu, pavasarį. Ramu. Oras tyras. Tykiais prievakariiais, žmonės grįžė iš darbo sėdi ant gonkų, kalbasi; vjeni papsi cigarus, kiti varto laikraščius. Vaikučiai aplink stubas bėgioja, žaidžia.

Šiam ramiam ir gražiam tarp medžių mieste gyvena daug ir mūsų tautiečių lietuvių. Gražiai jie sugyvena ir jau senai jie čia įsigyvenę. Kone visi susiorganizavę į bėnt kelias lietuviškas organizacijas. Turi nuosavas svetaines, kapinytus, net ir maudynes.

Verta pažymėti, tai Lietuvos Sūnų ir Dukterų sąjunga, pinė draugija. Ji įsikūrė šio šimtmečio pradžioje ir gana stipriai laikosi. Turi jau išimokėjusi didelius namus, kuriuose visi patogumai organizacijai: didelė salė parengimams, salė susirinkimams, bufetas ir visos kitos reikalingos patalpos. Draugijos nariai nusiteikę demokratiškai, rimti ir veik visi laisvų pažiūrų žmonės.

Be to, dar verta pažymėti Grand Rapids'o lietuvių Laisvas Kapinės, Jas užlaiko Laisvų Kapinių Draugija. Jose jau guli 146 lietuviai, kurie yra dingę Grand Rapids'o lietuviams ant visados. Tačiau draugija dar turi 151 narį gyvą. Teko patirti, kad Laisvų Kapinių Draugijos narių skaičius auga. Nors išengvo, bet daug grandrapidiečių lietuvių atspalaidojo nuo religijos, tapo laisvamaniiais. Pirmas buvo palaidotas į Laisvas Kapines B. Brazauskas 1917 m., liepos 17 d. Kaip pasakoją senesnieji grandrapidiečiai, buvęs bausis triukšmas P. Brazauską laidojant. Įvairiausi gaivalai, ypatingai religijos suvedžioti fanatikai nesidrovėję laidotuvių procesijos apmėtyti akmenimis ir kaupti kaip gyvuliai. Tačiau dabar to nebėra ir laisvai laidotis pasidarė naturalus dalykas: Laisvai galvojanti lietuvių laimėjo.

Dar kas reikia pažymėti, kad Grand Rapids'o lietuvių turi savas maudynes nepertoliausiai nuo miesto, Green Lake ežere vasaros metu pasimaudymui. Prie maudynių turi didelį žemės plotą, apžėlusį gražiu mišku. Čia jio statosi sau vasarnamiukus liuosu laiku atostogavimui. Yra pristatyta arti dvidešimt tokių namukų. Atvažiuoja jie čia iš miesto penktadieniais vakare ir ilsisi iki pirmadienio ryto.

Šias maudynes užlaiko susiorganizavę ant kooperatyvinių pamatų. Kiekvienas narys turi turėti kooperatyvo šerą vertės \$10, kad turėtų teisę palei maudynes tam miško pasistatyti vasarnamiuką, ežere maudytis, žuvauti ir p.

Tų maudynių kooperatyvas prie ežero turi ir svetainę. Kai Michigano valstijoje nevykė stragūs įstatymai prieš viešus pasilinksmimus, čia

grandrapidiečiai rengdavo piknikus, šokiūs. Dabar to negalinti rengti ir, kad neleistų svetainėi, be naudos dulbi, kooperatyvo direkcija svetainėje padarė patalpas išnuomavimui vasarotojams iš toliau. Kiek teko patirti, patalpos išnuomuojamos labai prieinamomis sąlygomis. Plačiau šiuo reikalu geriausia kreiptis pas P. Ratkevičių; jis yra kooperatyvo pirmininkas ir rūpinasi šiuo ir kitais reikalais.

Grand Rapids'e yra taipgi Lietuvių Literatūros Draugijos kuopa, LDS kuopa ir daugiau organizacijų.

Grand Rapids'o lietuvių yra nepaprastai draugiški, ypatingai T. Rasikas (Russ), Rasiko sūnus Chalis, Warnai, Dauksa, Rimkevich, Bagdonas, Kijauskas, Žilinskas, Ratkevich, Gasperai ir visa eilė kitų.

Žmonės, iš toliau aplankę juos, džiaugiasi ir neturi kuom atsidėkoti.

J. Jokubka.

Chicago, Ill.

Vinco Svabono Laidotuvės

Tautiškosė Kapinėse palaidotas Vincentas Svabonas. Nemažas žmonių būrys palydėjo velionio palaikus į kapines. P. Ridiko koplyčioje įvyko kuklios apeigos.

Gedulos dainas sudainavo angliškai. L. Prūseika koplyčioje pasakė kalbą apibūdinančią Vincento Svabono veiklą ir skurdų, sunkų jo gyvenimą.

Svabonas skurdaus kumečio sūnus, savo ankstybose gyvenimo dienose buvo priverstas keliauti svetur duonos ieškoti. Pirmiausia vyko Vokietijon, vėliau Scotlanđ ir pagaliaus pasiekė „aukso šalį“ Ameriką.

West Virginijoje Vincentui ilgusiajai teko kasti anglį. Čia jis augino savo šeimą. Veikė angliakasių unijoje ir socialistų kuopoje. Gavęs ligą nuo sunkaus darbo mainose atvyko Chicago, kur tikėjosi ją apgalėti ir pasveikti.

Paralyžiaus suspaustas, kriukiais pasiremdamas ir sunkiai paeidamas lankė pas pažįstamus, savo bičiulius, su kuriais dirbo anglies kasyklose, kalbino juos užsirašyti dienraštį Vilni, dėjis prie Literatūros Draugijos. Taipgi jis visuomet platindavo Vilnies didžiulio pikniko tikietus.

Man teko ne kartą sustoti pas Vincentą Svaboną. Jis visuomet rūpindavosi Vilnies reikalais, gavimu dienraščių naujų skaitytojų. Negalėdamas toli nuo gyvenimo vietos keliauti, suteikdavo vardus savo žinomų pažįstamų ir ragindavo juos aplankyti ir pakalbinti užsirašyt dienraštį Vilni.

Sakydavo: „Pažiūrėk sąrašą, jei neskaito, imk ir pakalbink. Sakyk, kad rekomendavau.“ Taip su Vincento storone gavau kelis jo buvusius sunkaus darbo draugus į dienraščio Vilnies didėjančią šeimą.

Vincentas Svabonas buvo lojalus cilinis darbo žmonių klasės kareivis. Pažangus judėjimas įvertina, labai įvertina tokius, kokių buvo velionis. Velionis paliko tris dukteris ir sūnų, taipgi idejos draugus, kurie ilgai, ilgai jį prisiminis.

Išėkis, darbo klasės kareivi, šios šalies šaltų žemeleji, o mės, pasilikite, tęsime tą idėją ir darbą, kurį taip įvertinai.

M.

DR. JOHN REPSHIS (REPSYS) LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8 Nedėlionis ir Šventadieniai: nuo 10 iki 12 ryto.

278 Harvard Street - kamp. Janus St., arti Central Bkr. CAMBRIDGE, MASS.

Torrington, Conn.

Birželio 6 d. Peoples Party of Connecticut, 5-tas kongresinis distrikas surengė banikię sukėlimui finansų išrinkimui Henry Wallace į mūsų šalies prezidento vietą. Balsavimai, kaip žinome, įvyks 2 d. lapkričio.

Žmonių susirinko nemažai, asmeniui įžanga buvo \$5. Dallyvavo minėto distrikto veikėjai ir visi pasakė geras kalbas. Dr. John Staneslaw, pirmininkas 5-to kongresinio distrikto, išdavė platų raportą iš kelionės į Washingtoną, 2 d. birželio, protestui prieš Mundt-Nixon bilių.

Paskui jis perstatė Robert Penn, Broadway žvaigždė, padainuoti, kuris gražiai sudai-

navo kelias dainas. Bankietas buvo smagus, jis prasidėjo 6-30 ir baigėsi 9-30 val. vakare.

Iš Waterbury dalyvavo lietuvių, bet gaila, kad nesimatė vietinių, Torringtono lietuvių, gi į tokius bankietus reikia atsilankyti, nes iš jų daug galima pasimokyti ir tuo kartu paremiame mūsų liaudies partijos finansus, kurių reikia ir reikės daug, kad laimėtų pažangūs kandidatai rinkimus.

Dalyvis.

PUSIAU NUPUOLĖ AMERIKINIAI IŠVEŽIMAI

Washington. — Per paskutinius 12 mėnesių pusiau sumažėjo įvairių prekių išgabenimai iš Jungtinių Valstijų į Europą ir Pietinę Ameriką.

Dienraščio Laisvės PIKNIKAI

Išitėmykite datas ir vietas kur įvyksta mūsų didžiosios vasarinės iškilmės.

BALTIMORE, BIRŽELIO 13 JUNE
Kardash's Park, Evergreen

BROOKLYN, LIEPOS 4 JULY
Clinton Park, Maspeth, L. I., N. Y.

Bostono Apylinkė
MAYNARD, MASS., LIEPOS 4 JULY
Vose Pavilion Park

Ant rytojaus po šių piknikų bus šventa, Neprigulmėbės Paskelbimo šventė. Proga būsais važiuoti į piknikus iš toliau.

PHILADELPHIA, PA., RUGS. 5 SEPT.
CRESCENT PICNIC GROUNDS
56 Cornell Avenue Gloucester Heights, N. J.

WATERBURY, CONN., Rugs. 5 Sept.
Lietuvių Parke, Chestnut Hill Rd.
(Už Lakewood Ežero)

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

Laidotuvių Direktorius

Liūdesio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavinimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeniš. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4110

RONKONKOMA 8634 TELEPHONE STAGG 2-5643

MATTHEW P. BALLAS (BIELIAUSKAS)

Laisniuotas Graborius

Liūdesio valandoj kreipkitės pas mus Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Pulciai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Myllimems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

4 pusl.—Laisvė (Liberty, Lith. Daily)—Šešt., Birželio 12, 1948

Lawrence, Mass.

Massachusetts Moterų Sąjūdos Pikniko Aukavos Progresyvių Partijos Budavojimui

Piknikas įvyko sekmadienį, 6 d. birželio, Maple Parke, Methuen. Čia buvo renkamos aukos paramai Progresyvių Partijos rinkiminės kampanijos. Aukavos sekamos:

M. Mockus \$10. Po \$2: J. Stančikas ir J. Grybas. Po \$1: J. Saulėnas, J. Aidukonis, K. Zinskienė, K. Žukauskas, A. Zinskis, J. Puskunigis, Peter Yocumskas, J. Daugirda, P. Žukauskas, Mrs. Gittzus, Robert M. Zivdelis, M. Trakimas, J. Egeris, J. Chulada, H. Tammas, Al. Taraška, S. Sams, A. Ivasky, P. Usevich, J. Bilzik, A. M. Dambrauskas, A. P. Dambrauskas, J. Masavičius, S. Penkus, J. Žekonis, A. Kavoliūnas, S. Šlekys, P. Karpičius, B. F. Kubilius, S. Lečius, Marcella Dambrauskienė, Mary Vassell, A. Žekonienė, A. Vaškys, P. Galinis, K. Kałasas, R. Chulada, B. Chulada.

Worcester, Mass.

(Tęsa nuo 3-čio pusl.)

bet "The Attorney General has reason to believe that such organization is a communist political organization or a communist front organization."

Užbaigus kalbas, pasakyta nemažai informacijų, kokių laikų ir kur kas bus veikiami. Kiekvienos valstijos delegacijos vadovybė turėjo svarbias pareigas ir jas puikiai atliko.

Aplėidus Areną sėdame į specialius autobusus ir važiuojam prie Senato pastato, kad matyti pasikalbėti su senatoriais. Čia jų ofisuose nėra, jie kapitoliuje svarsto įstatymus, sekretoriai atsako pašaukti senatorius dėl pasikalbėjimo su delegacija. Kaip kurių valstijų delegacijos greičiau susisieks su savo senatoriais. Keleta valstijų ir mes, Mass. valstijos delegacija, turėjome eiti į kapitolių ir išprašyti senatorius nuo florų ir reccijos koridorių kapitolijoje, kad pasikalbėti su jais ir pasakyti, ko čia mes suvažiuavome. Mūs valst. senatorius Dodge atėjo prie delegacijos 3 val. po pietų, o sen. Saltonstall pranešė, kad galės pasimatyti 4:45 val. Tai tame protarpyje tik pirmą syk gavome progos užvalgyti.

Tik stebėtis reikia, kaip visi įstvermingai pasilaukėme nuo nuovargio. Ant marmorinių grindų ir cementiniais takais vaikščioti, stovėti belaukiant; nevalge iš vakarykščios dienos. Moterys atsisėdo pasieniais ant grindų; mat, mums priėmimo čia nebuvo — nepageidaujami svečiai. Policijantai su buožmės sukinių ir vis vidurj koridoriaria daboja, kad būtų tuščias. Senato pastate, kai kimština užsipildė didžiulė priemonė, tai jau nebuvo vietos, kur prie sienos prisistumti. Besikalbant su sen. Lodge, jis pasakė, kad nesikaitė Mundt bilias ir nežinaš kas ten yra. Kuomet vienas iš delegatų nurodė, kiek būtų pragaistinga padarius Komunistų Partiją nelegališka, senatorius godžiai užklauso: ar tu esi komunistas? Kalbantysis atsakė, taip. Esu Mass. valstijos Komunistų Partijos sekretorius. Sen. Saltonstall nieko nekaltėjo, tik pasiklausė delegatų pareiškimų, atsakinėdamas dėkui, dėkui. Kurių valstijų delegacijoms nebuvo reikalo matyti senatorius ar progos greitai su jais susisiekti, tai ėjo pikietuoti Baltąjį Namą, republikonų ir demokratų nacionalius komitetus.

Kaip 6 val. vak. visos delegacijos susirinko Sylvan Theatre, po atviru dangum, palei 555 pėdų Washingtono paminklą. Tai buvo minia žmonių, kad negalima apmatyti, susėdančių ant žaliuojančios pievos, spėjome, kad buvo tarp 8 ir 10 tūkstančių svietelio. Mat, atsilankė ir vietinės publikos, suvažiuavios delegacijos buvo virš 5,000 žmonių.

Programa tęgėsi tik iki 8-tos valandos, taip policijos buvo patvarkyta. Jerry J. O'Connell pirmininkavo. Labai energingas kalbas pasakė negr moteris ir negr laikraščio redaktorius iš Miss. valstijos. Jis pareiškė, kad kova už lygias teises nepasibaigs ir pasaulinės taikos negali būti, jei 15 milijonų negr šioje šalyje neturi lygių teisių. L. Isacson ir Marcantonio nepaprastai iškalbūs kalbėtojai ir atvirai dalykus aiškino. Jie drožė iš petyties reakcionieriams, tiesioginiai smerkė, kad sen. Robert A. Taft ir sen. Arthur H. Vandenberg yra atsakingi už trukdymą naud. ngrų biliu, o siekimą pravartyti pražiastingus bilius, kaip yra Mundt bilius. Bet žmonės pajėgs atmušti fašistinius įstatymus. Mes pažįstame hitleriškus įstatymus ir žinome jų pasekmes. Baltojo Namo ponams gal ir nepatinka, ką čia mes darome ir kalbame, bet ką jie daro mums irgi nepatinka. Visos šalies liaudis tą greitai pamatys.

Kalbėtojai energingai ragino nei minutei nesustoti su protestais, kol tik kongresas po-

Philadelphia, Pa.

Birželio 4 d. susirgo draugė Ona Misikonienė, 2902 Cedar St. Ji yra namie po gydytojo priežiūra. Atlankykite sergančią, ypatingai Motery Klubo narės.

Dar vis serga Edward Klimow, V. Urbeniš žentas, Lyros Choro narys. Jis turėjo operaciją ant kairės kojos, kelios savaitės atgal. Dabar randasi namie, 3245 Caltman Avenue.

Nuo savęs linkiu ligoniams greitai pasveikti.

P. Wabantienė.

Lewis Reikalauja Komp. Atsakymo

Washington. — Mainierių Unijos pirmininkas John L. Lewis davė dieną laiko minkštosios anglies kompanijoms atsakyti į jo klausimą: Ar jos vykdyš senąją sutartį dėl sveikatos gerovės ir pensijų fondo mainieriam ir ar sutiks būsimoj naujoj sutartyj palaikyti tą fondą kompanijų lėšomis?

Bidault Ragina Užgirt Vokietijos Skaldymą

Paryžius. — Francijos užsienio reikalų ministras Bidault ragino seimą užgirt atskirus vakarinės vokiečių valstybės įsteigimą, pagal Amerikos, Anglijos, Francijos, Belgijos, Luksemburgo ir Holandijos atstovų nutarimą Londono konferencijoj.

Marshall Užgria Atskira Vakarinė Vokiečių Valstybė

Washington. — Amerikos valstybės sekretorius Marshall užgyrė penkių vakarienių tarkininkų nutarimą įsteigti vakarinės Vokietijos valstybę, atskirai nuo Sovietų kontroliuojamos rytinės Vokietijos.

St. Petersburg, Fla.

Pittsburgho lietuviai turime nusipirkti tautiškas kapines, bet mūsų buvusi valdyba buvo nekokia. Dabartinė valdyba dirba labai nuosirdžiai. Tai kapinės jau turi gražaus kapitalo ir su parko kompanija apmainė prastą žemę ant geros.

Dabar valdyba stengiasi kaip galint pagražinti kapines, išvesti kelią. Bet dar turime užtektinai kapitalo. Taigi, mes turėtumėm sukurti visi į darbą, rengti pramogą ir pirkti sėrus.

North Sidės Lietuvių Moterų Apšvietos Klubo susirinkime, įvyksiuame birželio 4-tą, draugei Mauragieni neišus, visos narės nuosirdžiai pritarė. Matydamos tą svarbų darbą, nutarė nupirkti 5 sėrus ir veikti kapinių naudai.

Mūsų Ligonės Klubo narė E. Mondeikienė labai serga.

E. Kirstukienė patiko nelaimė, nupulė nuo laiptukų, susilaužė nugarą. Buvo ligoninėje, bet dabar randasi namuose.

MUSTYNĖS ITALIJOS SEIME

Roma. — Komunistas Italijos seimo narys F. Guilio, buvęs ministras, tvirtino, kad moterys, pagal kunigų įsakymą, lytiškai streikavo, idant priverst savo vyrus balsuoti už klerikalus praeituose rinkimuose. Klerikalai seime dėl to sukėlė mustynes prieš komunistus, bet jie nelaimėjo kovos.

Reikalauja Pervest Karininkam Visas Atomų Bombas

Washington. — Generolai reikalauja atimti visas atomines bombas iš valdinių Atomų Jėgos Komisijos žinybos ir perversi jas į tiesioginę karininkų globą.

Pranesimai

BAYONNE, N. J. LLD 212 kp. susirinkimas įvyks birželio 15 d., 7:30 v. v., 2 West 22nd St. Visi nariai dalyvaukite susirinkime. — P. Janūnas, sekr. (137-138)

WORCESTER, MASS. ALDLD 155 kp. susirinkimas įvyks birželio 14 d., 7:30 v. v., Liet. salėje, 29 Endicott St. Dalyvaukite visos ir atsiveskite narių. Turime daug svarbių reikalų. — A. W. (137-138)

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Darome ir Pritaikome Akinius

Drs. Stenger & Stenger Optometrists 394-398 Broadway Brooklyn, N. Y. Tel. ST. 2-8342

LINKSMUMAS DIENOS PIETUOSE

Valgykite Pietus pas HAPPY DAYS RESTAURANT & BAR 426 South 5th St., Brooklyn, N. Y.

PIETŲ 60c. VAKARIENĖ 85c

Iš 5-ųjų patrovų Iš 7-ųjų patrovų VAKARIENĖ ŠEIMAI IŠ DVIEJŲ 8-ųjų Patrovų Gerai Suderinto Valgio \$1.60

Tai vieta, kurioje jūs jausitės kaip namie. Viskas patogų ir malonu. Mandagus patarnavimas. Kiekvieną šeštadienį įvyksta puota, pasivašinimas bei parė. Prashome užėti pasilinksmiti. Nesigalėsitė. Salė išnuomuojuame dėl puotų, pokilių, krikštynų, parų, vestuvių. Zemos kainos už viską. Valgiai ir gėrimai aptarnaujami žemom kalnoim.

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

Steven Augustine & Frank Sanko SAVININKAI

PUKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE PAUKŠTIENOS PIETŲ SEKMADIENIAIS

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ 7 DIENAS SAVAITĖJE

282 UNION AVE. BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 4-9612

GREEN STAR BAR & GRILL LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti, pasilinksmiti ir pasišokti, užsina pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

DAILYDES Patrys. Skaitlinis darbas Geros darbo sąlygos. Kviečiamės Aircraft Upholstering 780 EAST 135TH ST. Telephone MELROSE 5-4803 (139)

PERSAMĄ RADIOJO CENZŪRA

Washington. — Prekybinė Senato komisija užgyrė bilių, kuris įgalina valdine susisiekimų komisija cenzūruoti programos tokių radijo stočių, kurios prašo panaujinti leidimus joms veikti.

LICENSES. WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine, Liquor

NOTICE is hereby given that License No. GB 1083 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 71 Lafayette Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. MICHAEL MILMOE

NOTICE is hereby given that License No. GB 1426 has been issued to the undersigned to sell beer at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 99 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises. GEORGE WENDELKEN

J. J. Kaškiaucius, M. D. 530 Summer Avenue, Newark 4, N. J. Humboldt 2-7964

BAR & GRILL

LIETUVIŠKA ALUDĖ DEGTINĖ, VYNAS ir ALUS

Kanados Black Horse Ale

Joseph Zeidat, Jr. 411 Grand St. Brooklyn, N. Y.

532 Grand Street, Brooklyn

KEPAME TIKRĄ LIETUVIŠKĄ DUONĄ IR VISOKIUS PYRAGUS BEI KEIKSUS

Mes perkame geriausios rūšies miltus — tas reikiška, kad mūsų duona būtų ne tik chemikalų. Mūsų duona valgydami sutapsitė pinigų, nesirgite, nereikės išmokėti gydytojų.

Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taigi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOSEVICIUS Tel. EVergreen 4-8802

F. W. Shalins (SHALINSKAS) Funeral Home 84-02 Jamaica Avenue Opposite Forest Parkway WOODHAVEN, N. Y. Sutekliam galingas laidotuves \$150 Kopyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto. Tel. Virginia 7-4499

Matthew BUYAUSKAS Laidotuvių Direktorius Lūdnoje valandoje simpatiška ir asmeniškai patarnauja už prietnamą atlyginimą. Moderniška įrengtos Kopyčios 426 LAFAYETTE ST., Newark 5, N. J. Tel. MARKET 2-5172

August Gustas BELTAIRE FLORIST Lietuvis Kvietkų Pardavėjas 6762 FOURTH AVE., BROOKLYN 20, N. Y. (kamp. 68th St.) Atsitikime varduvių, sukakčių, sirgimų, šermenų ir tt., telefonuokite SHoreroad 8-9330 Ir Gustas jums tuojau pristatys gėlių buketą ar vainiką, ko jūs reikalavsite. Specialistai Pritaikymui Šermenims, Vestuvėms ir Bankietams Užsakymus taigpi galima priduoti per PAUL GUSTAS FUNERAL HOME, Inc., 354 Marcy Ave., Brooklyn, N. Y.

Paul Gustas Funeral Home, INC. 354 MARCY AVENUE, BROOKLYN 6, N. Y. Skersai gatvės nuo Armory LIETUVIS LAISNIUOTAS GRABORIUS Telefonuokite dieną ar naktį EVergreen 7-4774 Naują išdekoruota šermenų kopyčia, kur šeimos patogiai gali atiduoti paskutinę pagarbą savo mylimiesiems, prakliniuose namuose be ekstra išlaidų. Du kambariai šermenim, didelis puikiai įruoštas kambarys pasikalbėjimam ir parūkimui. Asmeniškai aptarnavimai suteikiama šeimom sulyg pareikalavimo. Mūsų telefonas niekad nemiega.

CONNECTICUT!! DIDELIS PIKNIKAS ir ŠOKIAI Broadway Pasilinksimimam ir Movie Shorts RADISCHEV ŠOKIKŲ GRUPĖ AMERICAN FOLKSAJ GROUP WOODY GUTHRIE SU GITARU BETTY SANDERS, Liaudies dainų dainininkė daugelyje kalbų. ALUS NEMOKAMAI! * TARPTAUTINIAI VALGIAI! Sekmadienį, Liepos 4 July*** Prasidės 12-tą Val. Dieną iki 10 vakaro. Highland Park (Off Campbell ave.) West Haven

U.N. Facts and Faces YEMEN

The Imamate of Yemen is an ancient Kingdom in the southwest part of the peninsula between Asir and the British protectorate of Aden in Arabia. With an approximate area of 75,000 square miles and a population of 3,500,000 inhabitants, Yemen grows coffee and grain in the plateau of El Jebel, the most fertile part of Arabia. Its exports are coffee, grain, hides and charcoal. Its capital is Sana', an old walled city with eight gates. Yemen was admitted to the United Nations on 30 September 1947, and it was represented at the Second Session of the U.N. General Assembly by Prince Seif El Islam Abdulla. Its flag has a red background with five white stars and a white scimitar in the center.

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Masinis Mitingas už Taiką Irvyks 17-tą, Carnegie Hall

Garsūs Amerikos mokslininkai Harlow Shapley ir Albert Einstein skelbia masinį mitingą už taiką ir kviečia visuomenę ten dalyvauti. Irvyks šio ketvirtadienio vakaro 8 val., Carnegie Hall, 7th Ave. ir W. 57th St., New Yorke. Tikietai 85 c., \$1.20 ir \$1.80.

Mitingas yra pasekmė vadovaujamo mokslininkų ir intelektualų konferencijos, įvykusios New York'e praėjusią savaitę. Tad ir mitingė dalyvaus daug žymių mokslininkų ir menininkų. Doktoras Shapley kalbės mitingė. Doktoras Einstein kalbės mitingui iš namų, telefonu.

Lietuviai Teatrininkai Prašo Baldų

Galop, Brooklyno teatrininkai jau susilaukė savos, lietuviškos salės, kur galės statyti scenos veikalus. Ta vieta yra visų pažangiųjų Amerikos lietuvių Kultūrinio Centro salė—Liberty Auditorium.

Brooklyno Lietuvių Liaudies Teatras jau pradėjo rūpintis estrados, rakandų ir kostiumų reikalais. Jis jau padarė Centro direktoriui pačių stambiausių ir skubiausių reikalų pasiūlymą — tai perpiešti scenerijas.

Bet prie scenerijų reikia ir įvairių rakandų: staliukų, komodžių, suoliukų, veidrodžių. Ypatinai gerai būtų turėti aktorijų priekambaryje didelį veidrodį. Pas daugelį žmonių šitokių, jų namuose jau nenaudojamų, nuikių ir rūsių reikmenų yra. Tokių žmonių šiuo metu prašome dovanoti tokius reikmenis Liaudies Teatrui. Turint savo įstaigą, bus galima jiems surast patalpą, ir jie ne kartą ras sau brangios vietos estradą.

Tokių reikmenų turintieji esate prašomi atvežti juos į Centrą arba bent apie juos pranešti Centro tarnautojams ar Laisvės raštinei.

Liaudies Teatro Valdyba.

Jos "Kapitonas" Ją Apsuko

Kartkartėmis šiame dolerio pasaulyje iškyla faktai, kad vyriškio gyrimasis aukštais titulis ir kartu prašymas iš moterų pinigų savo "aukštai" nepaprastiems reikalams, reiskia pavojų. Tačiau, matomai, daugelis moterų skaito save gudresnėmis už kitas, kad viena už kitą vis kvailesnių dalykų papildu tuo klausimu.

Štai šiomis dienomis po visą šalį paleista signalas iškoti marininkystės "kapitono," Danijos "barono sūnaus" Henry Einar Graversen, 39 metų, kuris pareiškė "didele meile" 49 metų panelei Ruth E. Martin, advokatų firmos kasininkei. O po to pasisakymo išvažiavęs su jos 17,000 taupmenų.

Pasirodė, jis nebuvo baro-

Lietuviai Verbuoja Narius į Wallace for President Klubą

Brooklyno lietuviai savo susirinkime, įvykusiame gegužės 27-tos vakarą, Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubu salėje, įkūrė brooklyniskį Wallace for President Klubą po išklauzimo R. Mizaros pranešimo, kuriame jis nuodugniai išdėstė reikšmę Wallace'o kandidatūros išlaikymui taikos.

Lietuvių Wallace for President brooklyniskis klubas tuojau nusitarė gauti 500 narių bėgiu poros mėnesių. O kad niekas nebūtų atstumtas nuo aktyvaus dalyvumo klube, nutarė imti tik mažiausią nario mokestį. Iki rinkimų, kurie įvyks lapkričio 2-ą, šių metų, klubo narys mokės viso tikėtai 50 centų. Už vieną dolerį galės įstoti abi šeimos galvos—vyras ir žmona.

Klubas taipgi nusitarė visuose lietuvių piknikuose turėti savo stalą su iškaba, literatūra, išrašymo į klubą kortelėmis. Tokį stalą jau turėjo Lietuvių Literatūros Draugijos apskrities piknike, įvykusiame Linden, N. J. Be abejo, turės ir šį sekmadienį įvyksiančiame LDS apskrities piknike Linden, N. J.

Lietuviai, kurie didžiumoje yra darbo žmonės, pažvelgia į plakate (su Wallace paveikslu) užrašytą šūki:

Lietuviai Amerikiečiai,—Norite Taikos, Balsuokite už

Henry A. Wallace! — ir supranta, jog čia yra jų pačių reikalas, jų pačių jaunimo gerovės ir gyvybės klausimas. Jie be didžios agitacijos stoji klubą. Klubas jau reikalauja skaičių savo kvotos įvykdė.

Visi, kurie dar neįstojo, įstokite tuojau. Kai tik spės užbaigti pamatinį narių gavimo kvotą, klubas ims daryti lankiančių darbų.

Klubas, tiesa, ir dabar nesnaudžia. Jo susirinkimai įvyks reguliariai, paskutinį ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, Lietuvių Amerikos Piliiečių Klubu patalpose. O jeikale jie bus šaukiami ir dažniau. Išrinktasis klubo komitetas energingai darbuojasi.

Klubas užsisakė tūkstantį Lietuvių Wallace for President Nacionalio Komiteto atspausdinto Henry A. Wallace'o laiško Amerikos lietuviams. Su jais pasiekti tūkstantį lietuvių, pasklidusių po platų Brooklyną ir priemiesčius yra didoka užduotis. Tai gi, prisidėkime visi prie darbo tapdami klubo nariais, o kuriems galima, prisidėkime ir darbu.

Brooklyniečių Lietuvių Wallace for President reikalais kreipkitės į jo pirmininką Povilą Ventą. Rep.

Spalvingas New Yorko Jubiliejaus Paradas Irvyks Šeštadienį

Lietus ar giedra, didžiojo New Yorko jubiliejaus atidarymo paradas vis vien įvyks, sako jo rengėjai. Tačiau, jeigu kokių pakaitų įvyktų, bus pranešta per radio birželio 12-tos rytą, 9 val.

Paradas prasidės 2 val., prie 95th St. ir 5th Ave, New Yorke. Maršuos ant 5th Ave. iki 55th St.

Eisenio tikisi apie 45,000 maršuotojų, 500 visokių vežimų, vaizduojančių New Yorko važiutoje miesto gimimo ir augimo metais iki šių dienų. Gros šimtas benų.

Visokiems garbės svečiams ir tėmytojams įrengtas pastolis ištisos mylios ilgio, nuo 64th iki 80th St. Ten talpinasi apie 27,000 publikos. Pastoliu galės naudotis tik turintieji tikietus. Gi šaligatviais naudosis eiliniai tėmytojai.

Ant pastolio tėmytojuse parado bus majoras O'Dwyer su 64 kitais departamentų viršininkais ir parado rengėjų komisija.

Parade parodys uniformas, įrankius, mašineriją anų laikų, prieš 50 metų, kada miesto visos didžiosios apskritys apsvienijo į vieną didmiestį. Floatais ir kituo vaizduos ir dabartinį miesto stovį.

Šiandien Kultūriniam Centre!

Dar primename, kad nepamiršumėte: šį vakarą susirinkite seni ir jauni, kurie tikėtai esate ritę bolę arba norėtumėte pradėti rašioti mūsių gražioje, puošnioje holinėje (bowling alleys). Pradėsime "sportauti" sutartinai, organizuotai. Iki šiol, viskas čjo palaidai, o iš to mažai būna naudos tiek mums, kurie mėgstame bolę palošti, tiek įstaigai, kurios visi mes esame karšti patriotai ir norime įsuoširdžiai paremti. Kai susirinkdavome lošti, dažnai nebūdavo "pin-boys," o kai būdavo "pin-boys," dažnai nebūdavo lošėjų.

Dabar šis reikalas pradėtas sutvarkyti. Namu direktoriai pasamdė "pin-boys" ir jie visiems gerai patarnaus. Dabar tik reikia, kad kas vakaras būtų lošėjų. Kiekvieną vakarą gali ant šešių "alleys" lošti po keletą desėtkų žmonių. Bet čia reikia organizuotumo, kad būtų vakarai padalinti, kad atėjus lošti nereikėtų laukti ir "nervuotis."

Štai kodėl visi, tiek vyrai, tiek moterys, yra kviečiami nu nei kapitonu, tik eiliniu sukėiumi.

Priedams, dar išvežės \$700 ir jos draugės, buvusios prašytos į pamerges Martinaitės vestuvėms su Graversenu. Būsima pamergė jįs įtikinęs, kad Martinaitė esanti jam per sena, tad nuo jos ataušęs, o nesvietiškaai įsimylėjęs pamergę. Gi Minnesotoje jis turįs vieną oficialę pačią.

Šiandien vakare, nu, po penktos-šeštos valandos vakare, būti Kultūriniam Centre. Tai bus gana ilgas vakaras, galėsime, kas norėsime, iki vėlumui nakties palošti bolę, ir ta proga pasikalbėsime dėl susiorganizavimo į grupes arba tymus. Paskui prasidės įvairių grupių lenktynės! Pažifirėsime, kurios miesto dalies piliiečiai yra smarkesni! Vakare buvo pasiūlyta tuoju suorganizuoti net keturis tymus — Williamsburgo, Masheho, Ridgewoodo ir Richmond Hill-Woodhaven. Bet yra ir kita graži mintis. Saklo, ar nebūtų geriau, kad mes organizuotumėme tymus pagal "lietuviškas tautas"? Pavyzdžiui, kodėl negalėtų sudaryti savo tymus žemaičiai, dūkai, kalakutai, zanavykai ir taip toliau?

Visi pagalvokite ir apie tai, ir šį vakarą Kultūriniam Centre pasidalinsime mintis linksmos sportiškoje atmosferoje.

Senosios Kartos Sportininkas.

Mirė

William Lasauskas mirė birželio 11 d., Manhattan State Ligoninėje. Gyveno 524 East 119th St., New York City. Kūnas pašarvotas koplyčioje—2329 Second Ave. (arti 120th St.), New York City. Laidotuvių datą praneš vėliau grab. F. W. Shalins-šalinskas, kuris ir rūpinasi laidotuvių apeigomis.

PARDAVIMAI

Parsiduoda mūrinis namas, 6 šeimynų, prie elevatorio stoties (BMT), Broadway Line; Cleveland St. Stotis. Kaina žema, nes turii greit parduoti. Prašome kreiptis: A. S., 239 Cleveland St., Brooklyn, N. Y. Tel. VI. 3-6970. Vakars galite kreiptis: A. S., 222 Pennsylvania Ave., ant pirmo lubų iš fronto.

PAJIESKOJIMAI

Dvi moterys, dirbančios, įšiesko tušcio apartmento arba fiore, mieste arba priemiestyje, tarpe malonių teisingų žmonių. Jos esą dvi tyklos, namus mylinčios moterys. Prašome rašyti lenkiškai arba angliskai: S. M., Box 89, Bay Ridge P. O. Sta., Brooklyn, N. Y. (134-129)

Miestas Gavo 10 Naujų Subway Vagonų

Transportacijos Taryba skelbia jau gavusi 10 naujų vagonų, pirmuosius iš 760 naujų vagonų, kuriuos miestas jau senokai užsakė. Visi tie naujieji vagonai bendrai, kada jie bus pristatyti, kainuos miestui \$52,766,000.

Mėsa Dar Brangsta

New Yorko Turgaviečių Departamentas skelbia, kad bent kiek geresnis gabalalės mėsos jau praško dolerį už svarą. Niekad pirmiau visos miesto gyvavimo laiku mėsos kainos nebuvo tiek užkeltos.

Porterhouse steikas praėjusį ketvirtadienį buvo po \$1.35 už svarą, round steikas po \$1.10. Kiti, pigesnieji gabalalės, irgi prilygstamai nušimčiai pasbrango.

Kiaušiniai pasiekė aukščiausią kainą iš visų buvusių bėgiu pastarųjų 14-kos metų. Sviestas laikosi nuolatūs virš 90 centų svaras. Biednuomenė vargiai beatsimena tų būtinų maisto produktų skoni.

Pataisa

Korespondencijoje iš LDS 1-mos kuopos susirinkimo įvyko klaida pažymėjime galim gauti pašalpos laipsnių. Tikrieji ligoje pašalpos laipsniai yra \$6, \$9, \$12 ir iki \$15 savaitėi.

DANTŲ GYDYTOJAS
Dr. A. Petrika
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos: 9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

PEIST LANE DRUGS, Inc.
405 SO. 4th ST.,
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.
Visokliausi vaistai, kosmetikai, kuklikiam reikmenys, įvairūs dalkteliai, igonių kambariui reikmenys už grieštai žemas kainas.
RECEPTŲ SPECIALISTAI.
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EVergreen 7-6238

GERI PIETŪS!
Kada norite gerų pietų, kreipkitės į
Lorimer Coffee Shop
Frank Domikaitis
Savininkas
417 Lorimer Street
Laisvės Name
Brooklyn, N. Y.
Kvepiančiai keptos ir virtos mėsos valgiai. Taipgi daržovių ir pienujų valgių gražus pasirinkimas.

Peter KAPISKAS
BAR & GRILL
Degtinės, Vynai ir Alus
RHEINGOLD
BEER & ALES
★
32 Ten Eyck St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8174

Visi į LDS Apskrities Pikniką Sekmadienį, Linden, N. J.!

Lietuvių liaudies savišalpos ir apraudos organizacijos, Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 3 apskritis, ruošia pirmą šiais metais savo pikniką šį sekmadienį, birželio 13-tą, Lithuanian Liberty Park, 340 Mitchell Ave., Linden, N. J.

Į pikniką važiuos ir daugelis brooklyniečių, LDS narių ir draugų, kadangi ten vieta pasilinksminimui ir pasiluisi šventadieniui užvis patogiausio. Liberty Park dalus, su miestavų erdvium parku pašo-

nyje. O piknike proga pasiimatyti, pabuvoti su visais pažįstamais newjeršiečiais, pasiimatyti ant vietos gaminamais ir iš namų pikniko gaspadinių suvežtais valgiais.

Gera muzika šokiams. Visokios žaismės, kontestai.

Įš New Yorko, nuo 33rd St. ir 7th Ave., iš Pennsylvania stoties, traukiniai į Lindeną išėna 11:40, 1:05, 2:10, 3:35, 4:50. Taip pat dažnai gaunami ir vakare, grįžimui iš pikniko.

Is Ridgewoodiečių Parengimo

Birželio 5 d., šapolo-Vaigino svetainė, 147 Thames St., įvyko alaus bankietas. Šį bankietą surengė bendrai LLD 55 ir LDS 103 kuopos. Bankietas buvo geras iš daugelio atžvilgių: atsilankė svečiai buvo visi užsiganėdine, parduota kelios knygos, buvo parduotėjama įvairių mūsų parengimų tikietai, kaip tai: Laisvės pikniko, LLD antros ir LDS trečios apskričių piknikų.

Pasekmėje to gal dar bus ir viena Laisvės prenumerata.

Kad bankietas pavyko ir svečių buvo daug, tai vyriausias kreditas priklausio rengimo komisijai, o paskui ir tiem nariam, kurie platino bankieto tikietus iš anksto.

Šokiams grojo Alberto Augulio orkestra, o svečiai šoko ir linksminosi iki vėlyvos nakties. Korespondentas.

STADIUM KONCERTAI
SIMFONIJOS PO ŽVAIGZDEMS AMSTERDAM AVE. IR 178th ST. PHILHARMONIC SIMFONIJOS. ORK. SU 110 ARTISTŲ. VAKARAIŠ 8:30...
TIKTIETAI NUO 30c. 60c IR DAUGIAU.
PIRM. BIRZ. 14. SAULUS ATSHADYMO KONCERTAS WAGNER, BRAHMS, TCHAIKOVSKY SU ERICA MORINI, smuiko soliste, ir FRITZ REINER vadovauja.
ANTRA. BIRZ. 15. BEETHOVEN, STRAUSS, DEBUSSY su FRITZ REINER vadovauja.
TREČ. BIRZ. 16. SCHUMAN, MOZART, RODGERS su STELL ANDERSEN, piano soliste, ir FRITZ REINER vadovauja.
KETVIRT. BIRZ. 17. VISA PROGRAMA WAGNERIO su ROSE Bampton, soprano, ir SET SVANHOLM, tenoru, solistais.
PENT. BIRZ. 18. Nebuvo koncerto.
SEŠT. BIRZ. 19. HAYEL SCOTT, piano soliste, su WALTER HENDL vadovauja.

GYDYTOJAS S. S. Lockett, M. D.
223 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: 1-2 dienom
6-8 vakarais
Ir Pagal Pasitarimais.
Telefonas EVergreen 4-0203

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

JŪSŲ AKYS
yra
JŪSŲ BUITIS
SAUOKITE JAS GERAI
DUOKITE IŠEGZAMINUOTI SAVO AKIS IR "SUŽINOKITE TIESĄ APIE SAVO AKIS"
Jerome Hurwitz B. S. A. O.
OPTOMETRISTAS
Mes patys ištekiname stiklus, pritaikom jūsu regėjimui.
830 BROADWAY EV. 8-2123
BROOKLYN, N. Y.
Atdara kas vakarą iki 8-tos — Penktadieniais uždara

NUPIGINTAS PARDAVIMAS
Aukštos Rūšies Džiulerių Sandėlio
Susidedant iš Daimantų, Platinių, Auksinių Daiktų, Gold Mountings, Daimantinių Vedybinių Žiedų, Moteriškų ir Vyriškų Auksinių Žiedų, Ir Auksinių Daiktų Visokių Rūšių.
Dailių Moteriškų ir Vyriškų Laikrodžių Didelis Pasirinkimas
Auko ir Sterlingo Sidabro Ir Paukuotųjų Džiulerių. Taipgi Costume Džiulerių Sulyg Vėliausios Dienos.
Didelis Pasirinkimas Religijinių Daiktų.
PIRKITE DABAR IR TAUPYKITE PINIGUS
Rankpinigiai Palaikys Bile Daiktą Iki Jums Jo Reikės
ROBERT LIPTON
701 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Telefonas STagg 2-2173

SUJAUDINIMAS vyksta į padangę... šioje istorijoje iš Amerikos širdies!!
MARY O'HARA'S
"GREEN GRASS OF WYOMING"
su PEGGY CUMMINS • CHARLES CUBURN • ROBERT ARTHUR su LLOYD NOLAN • BURL IVES • GERALDINE WALL...
HARRY RICHMAN
The Graduate • MING & LING • CHANDRA KALY
ROXY THEATER 7th Ave. ir 50th St.

Matyk Naujausias Sensacingas Zinių Filmas...
ČECHŲ KOMUNISTŲ PIRMIEJI RINKIMAI!!
NAUJOSIOS FILMOS IŠ PALESTINOS VAKARINIO PAJŪRIO POTVYNIŲ
EMBASSY NEWSREEL THEATRE BROADWAY ir 46th ST., N.Y.C.